Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 21 ЯНВАРЬ, 1984 ШУ. ● № 9 (6887). Мах 3 кеп.

БІАЬСТАН БАЛХАШТА КИЙЧО ЕШ

ШОАЙ НИЗЕХ БІУБЕННА ХИЛЧА

«Малгобекский» совхозе дикка тІехьадаьлар хьатІайоагІача бІаьстанга юртбоахама техника кийчъяра балхаш дІадоладелга. Керттерча даькъе цу гІулакха Іаткъар ала йиш я «Малгобекский» «Советский» шин совхоз цхьан боахаме вІашагІтохар. Лаьрххlа хьожаш [illegible] боахама отделеней, бригадай кулгалхой, совхоза специалисташ хьахаржара, дІаоттабара дешаш. Дукха ха дІаихар цу гІуланхага.

— Из бахьан долаш дукха болх чаккхбаккха бийзар совхоза дирекце, партийни, профсоюзни организацей лоацца ханашка трактораш, кхыйола юртбоахама техника кхашнарча балхашта кийчъяра механизатораш, мастерскера болхлой оарцагІбоахаш, — дувц керттерча инженера Котиев Вашира. — Эггара хьалха оттадир техника тоаеча болх берашта юкъе социалистически яхь лелаяра, дикагІа болх бераш морально а материально а белгалбахара хьалаш. Уж хьалххехьа дІадовзийтар механизатораша, керттерча мастерскерча болхлошта. ТодашагІбола механизатораш юкъе а боалабеш вІашагІъехкар техника тоайра йола бригадаш, звенош, хьадда декхараш оттадир царна хьалхашка.

Белгалдаьккха деза цхьаьнга а. Трактораш, инвентарь, кхыйола юртбоахама техника социалистически яхь лелаяра хьалешка оттаьча ханашка тоаяь а яьккха комиссега актах дІаенна бьннараш маре ларх1ап социалистически яхье котбаьнна. Вешта аьлча, дикагІа болх баьраш морально а материально а белгалдбахара ларде оттадаьд берригa болх чаккхбаьнначул тІехьагІа цох хьахулар. Цу хьонхаме кота ло яьккхача бригадашта, звеношта, къаьст-къаьстача механизатораша, кхыболча болхлошта, отделеней, бригадай кулгалхошта ахчан совгІаташ лургдолаш оттадаьд.

БІаьстанга техника кийчъяра балхаш ишттa вІаштІехьдахарах доала беркат хІанзлехьа а гуш да. Толамца кхоачашъяьй совхоза йиъълагІча квартале трактораш тоаяра план. Тоаяь яьккха мастерскешкара араьннай бархІайтта трактор, планах лаьрхІа ялхайтта хиннача. Укх бетта тоаяь яьккхий пхи трактор, кхы ворхІ тоаеш а латт хІанз мастерскешка. Ерригa а ялхайтта трактор тоае еза совхоза укх кварталa планах. Февраль юккъе кхоачаш, вешта аьлча ханал цаІн ахи бутт хьалха кхоачашъе лаьрхІад техника тоаераша из план.

ХІара отделене цхьацца йолаш йиъ бригада я юртбоахама инвентарь тоаеш. Комисси хилар цар балхага хьожаш 10-ча январе. Цу хьажаро хьагойтар йиъе а бригада шоашта хьалхашка оттадаьча декхарех дика лоархІаьлга, юртбоахама инвентарь лоацца хана тоаяь яьккхалга.

Массарел дикагІен хьалхагІен из болх чакхбаьккхаьб совхоза кхоалагІча отделенерча кхоалагІча бригаде техника тоераша (бригадир Узиев ХІарон, отделене управляющи Гандалоев Мохьмад). Социалистически яхье хьалхара моттиг хьоиаьй царна инвентарь бІаьстан балхашта дика кийчъярах. Цу балха шоллагІа моттиг еннай совхоза йиъълагІча отделене шоллагІча бригадерча техника тоераша (бригадир Алероев Нурдин, управляющи Алиев Іаьла).

Де мел дезар даь тоаяь, баьсар хьекха кийчон мугІарашка дІаоттаяьй совхоза бригадашка 23 сеялка, царна юкъе кхойтта ка бола ялат дІадуераш а йолаш, 22 нух, 23 культиватор, 75 макха, бархІ комплект лушильникаш, кхыйола инвентарь.

ХІанз доанъераш Іалашдара техника бІаьстанга кийчъеш ба бригадашка. ХІанзлехьа тоаяь дІаоттаьй силос хьокха йиъ комбайн, кхоъ КИР - 1,5 оалац моша доакъар хьокха машинаш. Доакъараш Іалашдара эша техника а 15-ча феврале тоаяь яккха, дош деннад совхоза техника тоераша.

Къаьетта тІехьадаьннадар совхозе ялат чуэца комбайнаш тоаяра гІуланх. Планах ялх комбайн тоае езача, цхьаккха тоае вІаштІехьдаьннадацар укхаза соахка йиъ-лагІча квартале, ворхІ саг чувоагІаш ше къаьстта бригада вІашагІа а елла дІабоалабаьб совхозе комбайнаш тоаяра болх. ХІанзлехьа тоаяьй пхи комбайн. Технически Іунала де мара оа дезаш хинна йиъ дІатІатехача тахан кийчон мугІарашка дІаоттаяьй ворхІ комбайн. Вож юкейиса кхо комбайн кхоалагІча марте тоаяь яха лаьрхІа сихонца шоай болх дІахьош ба механизатораш.

Сиха лела техника тоаяре балхаш мастерскешка. Цхьан хана тоеш ворхІ-бархІ трактор хул укхаза. Укхаза болх берашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхе латташ, моллагІа шоашта тІабилла болх сихен дикен чакхбоаккхаш хьабоагІа трактористаш Яндиев Жамалда, Энгиноев Сулим, слесарь Чабиев Іийса, токарь Саутиев Іисадин, кхыбараш.

Тахан майрра ала йиш йолаш да юкъаьнца хинна тІехьадисар дІа а даьккха, бІаьстанга техника кийчъяра балхаш толамца дІахьош да «Малгобекский» совхозе. Тешшаме да массе а оагІорахьа динача кийчонца хьатІайоагІача бІаьстенна из боахам накъагІоргхилар. Укхаза къаьстта боанхача лоархІаме да поа бІубеннек шоай из вІаштІехьдергхилда. Рая дог [illegible] техника тоераш хилар.

А. ХАРСИЕВ.

СУРТА ТІА: ший трактор тоеш ва механизатор Энгиноев Сулим.

Н. ИЛИЕВА сурт.

ГЕКТАР БЕРКАТЕ ХИЛИЙТАРА

ЗАДАНЕЛ ШОЗЗА ДУКХАГІА

«Курчалойский» совхоза лаьтташ хиш дехкаш дац. Боаккха хьувкъам хьалххебара лерттІа доал а деш тьаьнле дезаш да уж. [illegible] итт эзар тонн органически дукха минеральни удобренеш тайсаяр кхашка. ХІаьта культураш эсала а хьувкъанзар.

Ишттa, хІара гектара тІара 281 центнер шекара свеклаш, генараш — 18 центнер, хьажкІаш — 23 центнер, ка бола ялат — 25 центнер чуийцар.

— Дикка ха яр цу тайпара хьувкъам оаха па боакха, — дувц совхоза директора Аладинов Іаьлас. — Цо вІаштІехьдалийтар уж ерригa культураш пачхьалкхенга йохкара планаш тІехкоачалгье а хьайбашта шортта доангьар кийчле а. ТІехкхоачашъяьй хьайбай продукташ йохкара планаш а, 1982 шера 600 эзар сом эе аьлча 1983 шера 50 эзар сом пайда баьб.

Цул хьалха дІаяхача шерашка шоай декхараш кхоачашдаьлацар совхоз болташа. Йоккъал йолаш ха лаьттаде я дІаяхача шера толамаш доахадалирах дегашта доника дикахетар хинна сарцагІбаьннаб уж кердача шера кхы а лаккхагІа хьувкъам болаш культураш хьаркхера. Цудухьа боаккха теркам тІабахийта къахьегаш а боахк республике кхайкаяьча шин бетта хина органически удобренеш кхаш на яххарах йола задане толаме кхоачашъяра.

...Шурий - тоаяран ферма юхе мотораша ду таташ хьахоз. Ший низболча бульдозерапа ширдаьнна кхо бухь боаккхаш хьатІагулдеш вола Метиниев Ризван. Из тракторни тележкашта тІадотташ ба грейферни погрузчика тІа вагІа Ибрагимов Дукво, экскаваторщик Магомадов Асланбек. «КУН-10» яха агрегат лелаеш вола Адаев Іумар. [illegible] тракторaш. Царна юкъе я Аллазуров Ибрахьим Баранаев СаІид-Махьмада лехкаш йола яна бола К-700-и Т-150-и яха [illegible] прицеп лелаераш а. Цхьан рейсагІа кхай тІа дІахьу цо 20 тонн удобренеш.

— Цу шин бетта 5 эзар тонн органика дІахьа езаш да тхо, — дувц совхоза керттерча агронома, КПСС члена Умханов Джаарса. — Из гІулакх толаме чаккханхІара аз кулгалдеш йола сахьувкъаме отряд вІашагІъеллай оаха. Тракторели погрузчикели оагІа укх отряда чуйоагІаш я кхы 8 автомашини — самосвал. Уж лехкаш бола шофераш Абубакаров Муса, Магомадов Шамиль, Халкиев Дени, Умханов Хошбауди, кхыбараш. Къулбаседа - Кавказски бройлерни фабрикера органика хьувкъаш ба. Цох 3 эзар тонн юларгъя оаха тхоай кхашка. Цу тайпарча органико къаьстта дика хьувкъаю шекара свеклаш генараш.

Органически ярай минеральни удобренешца вІашагІ а еш лаьрххІа кийчъяьчул тІехьагІа мара дІатосац кхай тІа. Ишттa юкъеяхийтача лаьтта дикагІа хьаьнлу. Укх шера шекара свеклаш тІакургйолча хІара гектара кхачийта лерхІ 12 центнер минеральни 120 центнер органически вІашагІъяь удобренеш.

— Ишттa лаьтта хьаьа а деш лаккхе лерхІ оаха хьувкъам.

П. ЕФИМОВ.

6 эзар тонн дІайихьай

Ялат дика хьувкъадара хьинар ца кхоадеш кхашка органически удобренеш дІакхухьаш боахк Ачхой - Мартановски района «Самашкинский» совхоза механизатораш.

— 10 эзар тонн ширдаьнна кхо тхоай кхашка дІадахьа лерхІаш да тхо, — йоах совхоза керттерча агронома Назиров Салавде.

Укх шера 300 гектара тІа хьалхеергья шига шекара свеклаш. Лаьтта дика хьаьнлара хІара гектара тІа 30—40 тонн органически удобренеш тоаса соцадаьд совхоза кулгалхоша. ХІаьта хІанзале 6 эзар тонн уж кхашка дІадахьа вІаштІехь а даьнад укхаза.

Удобренеш дІакхухьача а дІатосача а оасарле дикка йолаш боахк бу механизатораша Базиев Дениса, Дадаев Хьалиса, Ибрагимов Аюба, кхыбараша.

А. ЗАЙНУТДИНОВ.

Хургболча хьувкъама уйла а еш

Пачхьалкхенга ялат дохкара дІадахача шера план 157 процент кхоачашйир тха колхозо. Цу гІуланхо вІаштІехьдалийтар ялат дохкара карарча пятилетка диъ шера план кхоачашъе.

Уж толамаш доахача дикка дакъа лаьцар тха бригада коллектива а. Соахка план дукхагІа а долаш ка бола ялат 28 центнер чудера оаха хІара гектара тІара, хІаьта хьажкІаш — 25,6 центнер. Колхозе гІолла доларча дІанийсдича уж хьокламаш кІезиг-дукха лакхагІа да. ХІаьта а тха торонашка диллача цхьана товш дац: хьалха цхьатарра массехк шера ка бола ялат хІара гектара тІара — 30 центнерал, хьажкІаш 40 центнерал кІезигагІа йоацаш чуэцар оаха.

ХІана лохбеннаб хьувкъам? Цу хаттара жоп луш белгалдаккха доагІа из кхоачамбоадар нийсдаларах бехке эттара хьалха тхо тхоаш долга. Йоачаш кІезига йолаш ехьа лаьтта йоллаше а кхоачамболлаш дика пайда эцалзар хий диллара торонех. Вегетационни хьисапе хий кхоза тоха дезаш хиннача — цкъа, цхьайолча моттигашке шозза мара толанзар.

Геттара во лаьтта кийчдаь агротехнически хинаш теллаеш дІадийра дурчоагІа гурахьа дув ялат а. Керттерча даькъе уж гІалаташ Іаткъар хьувкъама.

Терко иц боахама хаоттама, лаьттан хьалашца тара а луш дика хьувкъам луш йолча сортех культураш лахара а дІаера а. Районашка меттел, хІара боахаме шн-ший, лаьттан - климатически хьалаш да. Уж дика тІаэцача, цу хьалашка боакха хьувкъам луча сортех культураш а дакха еза. Из ца дарах доагІа талаар а дир тхона укх шера Іаламо. Из хьахьокхаш масал доаладергда аз. Массехк сортехи гибридахи ялата хьажкІаш дІайийра оаха соахка. Хьалха а тха лаьттан - климатически хьалашца дика тарлуш, йоккъал дика лош йола НСК-378 яха венгерски гибрид дІайийначара хІара гектара тІара 57 центнер фуальньла хьажкІаш чуера, хІаьта кхыча сортех яраш дІайийначара дукха хІама ца эцаш пхеза кІезигагІа.

Уж деррига кхоачамбоадараш дага а кхоабаш лард йолаш ба тха бригада къахьегамхой укх шера чуэцаргболча хьувкъама.

Района дерригача боахамий комбайнаш, кхыйола техника цхьана гул а яь ялатовцашв сакиа, цхьан комплексагІа болх вІаштІехьбаккхаро нарагІдалийтар лурчоагІа йийначул 14 ди хьалха соахка ялат чуэца. Цу гІуланхо йиш хилийтар аьхачул тІехьагІа чудуийташ хий а тоаш дика кийчдаьча лаьтта толамагІа йолча агротехнически ханашка ерригa а гурахьа юв культураш дІае. Дикача хьувкъама дукха къойсам доаттабеш, хІара гектара тІа йиъ-йиъ центнер суперфосфат, кхоккха центнер аммиачни селитра кхоачийташ хьаьндир гурахьа культураш дІайийна лаьтта. ХІанз тІатеІІа подкормка еш латт ялата. ХІара гектара тІа цхьацца центнер азотни удобренеш тосс. ХІаьта хоеш ма дий, лаьтта хьаьндеш, подкормка еш тессача хІара центнеро минеральни удобрене кхаь центнерга кхоачаш хьувкъам алсамбоаккхилга.

Кхашка болх бе торо луча халах биза пайда эца гІерташ къахьег тха механизатораша. Эзба аьха хинна лаьтта планировка еш, нийсдеш, хьажкІаш дІаера кийчдеш ба уж.

Сихдаь дІахьойш ба бригаде органически удобренешца лаьтта хьаьндара болх а. Района «Сельхозхимин» объединене механизатораша новкъостал а деш хІанзале 5600 тонн дІайихьай из кхашка. Органически удобренешца из хула дикагІа кхиш хьаьндира республике дІакхайкаьча хина план 150 процент кхоачаш а еш итт эзар тонн удобрены дІаяьд лерхІ оаха бІаьсти юв культураш дІаюргйолча кхашка.

Соахкара кхоачамбоадараш нийсдургдоацаш, боаккха теркам тІабахийтаб бригаде хий дилла кийчо яра. ТІатеІІа цІендеш да каналаш, ораш, тоеш я тайп - тайпара технически сооруженеш.

Цу тайпара, кІезига даьдац оаха хІанзале укх шера чуэцаргболча хьувкъама лард йолаш. Цхьабакъда, кхы а дукхагІа балхаш дулургдар цхьацца тхоах тийша доацача кхоачамбоацараша новкъарло ца йоре. Цхьан сменагІа болх бара пхи механизатор тоъаш вац тхона тахан. Цунна цхьана тха Серноводски яхача юрта, механизатораш Іомабеш профессионально-технически училище я. Цхьабакъда, из яьккхача тхо долча болх бе ватгахьа мара саг вагІац. Из ишттa хІана нийсло тахка а тхо долча болх бе увгІаргболаш гІулакх вІаштІехьдаккха а декхарийла ба аьнна хет сона района а колхоза а кулгалхой.

Шерра доаржадь дІахьош да хІанз юртбоахама техника тоаяра балхаш а. Уж лерттІа кхоачашде цхьацца новкъарлеяш ю тхона районерча «Госкомсельхозтехника» объединене. Цига оаха ши трактор тоае дІаенна массехк бутт баьннаб. Цхьабакъда, уж тоаяра деш доадама хІана дац тахани кхоанен яхаш хабар дуцар мара.

ДукхагІа йола техника бригаде тоаю тха механизатораша. Шоаш хьадер тешшаме а сиха а ду. Цхьабакъда, из боах лерттІа хьабе йиш хилац эша оатхалаш йоацаш. Уж хьалхе уттаеча заявкашка хьежжа, Грознерча «Госкомсельхозтехнике» тел тхона. Хургьа аьнна хоам бича мара а долхац тхо цига. ХІаьта а дукхагІа йолча хана пайда боацаш дІа-кха машин хехи балха ха йоае эзаш нийслу гІулакх. Из де дезаргдацар тха а кхыча боахамий а, нагахьа санна заявкашка хьежжа эша оатхалаш хьателаре.

С. МУЗАЕВ.

Сунженски района Ленина цІерагІча колхоза бригадир.

КПСС ЦК Политбюро

АргІанарча заседане КПСС ЦК Политбюрос дийцар СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дара кийчо еш хиларца дувзаденна цхьадола дешаш. Белгалдаьккхад, общественни организацешеи къахьегача коллективашеи чІоагІа хьнаре дакъа а лоацаш хоржамий кампани дІахьош хилар. Массанахьа а еш я цхьа барт а болаш депутатала харжа кандидаташ Коммунистически партеи Советски пачхьалкхени кулгалхой, болхлой класса, колхозни ахархой, халкъа интеллигенце мугІарашта юкъера дикагІбола нах, мехка дерригача къамийи халкъийн вахалаш оттабеш йола хоржамашта хьалхара окружной совещанеш. Хоржамашта еча кийчоно лаьхдаьд дукхача наьха политически хьнар, социалистически. Даьхенна долча берката къахьегаш керда толамаш даьха хоржамашта юкъабакха уж гІертилга.

КПСС ЦК Политбюро заседане хьежар укх шера март бетта дукха дола цединици яра даьдан лаьтташ карадераде доладаь тІяаь итт шу дузаш хилара дош. Белгалдаьккхад, из башха дика событи белгалйоаккхаш партийни, советски, боахама организаша хІара колхозо, совхозо, агропромышленни комплекса предприяте дувцилга йоацаш укх шера а бІарчча хьайпача пятилетка а планаши декхараш кхоачашдара. Кхачан програма чакхъяккхара, производствана ма могта интенсификаци яра, юрта боахаме хьаьча потенциалах эффективни пайда эцара, Іалманеи техникаеи карагІдаьнараш юкъедоаладара теркам тІабахийта безаш хилар. Целина тІяаь итт шу дизара шн тиила бокъо яккхара комсомольско-кагирхой бригадай яхь йоарлаярах, хьайбай боахаме болх бе кагийча наьхан мехкарийи 50 эзар саг вола отряд яхийтарах, студентий гІишлонхой отрядий Ерригсоюзни слет ярах йола предложенеш могайир.

КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советеи соцамаш кхоачашдара тІахьожам лоаттабара порядкагІа Политбюрос ладийгІар «Дон» яха комбайнаши кхыйола ялат чуэца техникеи хьаяра балхаш мишта лел дувцаш баьча хоамага. СССР Кхачан програма кхоачашъяра чІоагІа йола материально-техническа база хьаяра эггара керттера лоархІам бола из декхар ший ханнахьа кхоачашдара кхы тІа де дезача гІулакхашка хьажара а тІаацара а цу деша материалаш СССР Министрий Советага дІаеннай.

Города Кемерова фо біехдеш хиларах КПСС ЦК даькхача хоамашца дувзаденна Политбюрос министрашна П. С. Непорожнега, А. Г. Петрушевга, В. В. Лисовга, И. П. Казанецага, В. В. Бахиревга дІахайтад царна хара йолча предприятей Іалам лорадаре гІулакхаш кхоачашдеча дисциплина йоацаш хилар, цу гІулакха тІехь дола кхоачамбоацараш дІадахар хьа а дийхар.

КПСС Кемеровски обкомеи халкъа депутатий областной Совета исполкомеи теркам тІаэзар къахьегамхошта бытови гІулакхаш лоаттадеча цІенхаштта дикза дисараш, производство комплексно дегІайоалаяре, Іалам лорадара законодательство кхоачашдара, цу гІулакха хьежаю пачхьалкхен средствах пайда эзара дакъера боахама кулгалхошкара доагІар хьадехилга мела леладеш хилара.

КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленумерча вовкъоста Ю. В. Андропова выступлене указанешка хьежжа СССР Министрий Совета тІадиллад гонахьарча Іалама лоаттама кулгалдарен тІахьожам лоаттабарен ерригача система эффективность лакхъяра, цу даькъе министерствашта, ведомствашта бу болх тоабаран цар бехктокхам айбаран тІаерзаль йола гІаш йола предложенеш кийчъелга.

КПСС ЦК Политбюрос хьаллаьцар КПСС XXVI съезда решенешка хьежжа партийни организацей ревизионни комиссега шоашта тІадехка декхараш кхоачашделга, КПСС Устав мишта кхоачашду хьожаш тІахьожам лоаттабелга, партийни решенеш кхоачашъяра бола кадрий бехктокхам айбелга дІахо кхы а хьнарегІа лелайтарца дувзаденна КПСС Центральни ревизионни комиссе енна предложенеш.

Политбюрос ший заседане Австре Компарте XXV съезда балха юкъе дакъа лоацаш хиннача вов, Н. И. Рыжков керта лаьттача КПСС делегаце гІулакхаш могадир, хІаьта ишттa мехка чурча вахарпеи Советски Союзо лоазал арахьа лелаеча политикапеи дувзаденна цхьацца кхыдола дешаш а къоастадир.

4 марта—СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш

Массане лоІам цаІ болаш

Республике дІахоьош я хоржамий кампане лоархІаме этап — СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидаташ уоттабелга. Хоржамашта хьалхарча собранешка къахьегамхоша дег чура къоабалъю КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленума решенеш, тІаийду керда социалистически декхараш.

Селхан Іурра, болх дІаболабалалехьа, «Грознефть» объединене Старогрознецски УБР клубе гулбеннабар предприяте болхлой, инженерно - технически болхлой, гІулакхера нах. Собрани хьайийллар управлене профкома председателa Г. С. Гасанбекова. ТІаккха дош делар «УБР партнома секретара А. В. Шульгина.

Цо предложени елар СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа бурувдеттар Башмилов Николай Владимирович кандидат оттаве.

Н. В. Башмилов ваьа 1956 шера. Грознецски мехкдаьтта техникум яьккхачул тІехьагІа 1975 шера балха отт бурувдеттачун гІончалла. 1980 шера цох хул бурувдеттар. Коммунистически къахьегама ударник Н. В. Башмилов къахьегам безаш, хьинар долаш саг ва. Цо кулгалдеча бурувдеттача бригадо хаьаз хьалха кхоачашъяьй пятилетка кхаь шера план. Н. В. Башмиловна еннай «XI пятилетка ударник» яха знак, сийлен грамоташ. тІаккха 1982 шера нох хул Ленински комсомола преме лауреат. Цехови парторганизацеи, КПСС горкома бюро член, бригада профгрупорг ва из.

Н. В. Башмилова кандидатура хьалловцаш собране къамаьл дир бурувдеттачун гІончас Х. М. Ахметханова, инженер - технолога Г. С. Михайлова, оператор - коллектора Н. Н. Корнеевас, буровой начальника А. А. Бунцевича.

Собране гулбеннараша массе раьза а долаш, тІейийцар соцам: № 671 йолча Старопромысловски хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета Къаман Совета депутаталла харжа Старогрознецски УБР бурувдеттар Башмилов Николай Владимирович кандидат оттаве.

Н. В. Башмилов СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидат оттавеш иштта собранеш хилар «Старогрознефть» НГДУ, «Электроприбор» заводе.

Дегаш гІозаьнна бар хоржамашта хьалхарча собране баьхна Грознецски газчаьх йоахача завода къахьегамхой. Из хьайийллар профкома председателa М. В. Егоровас. Дош лу заводa проектно - технически отдела начальника Ф. В. Роменца.

— Сона баккъахьа хетт,— аьлар цо, — СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа КПСС ЦК член, СССР оборона министра заместитель, эскара инарал Алтунин Александр Терентьевич кандидат оттаьча.

А. Т. Алтунин ваьа 1921 шера. 1941 шера военно пехотни училище а яьккхе, цо ший вахар дувз СССР Герзашларча низаша. Хьинаре дакъа лаьцад фашисташ хІалакбеча, взвода, рота, батальона командир, полка командира заместитель хиннав. Шозза човнаш яьй А. Т. Алтунина. Гитлеровцашта духьал тІом беш къонахчул гойтарах цунна еннай Советски Союзе Турпала цІи.

1948 шера А. Т. Алтунина чакхйоаккх М. В. Фрунзе цІерагІа военни Академи, цул тІехьагІа Генеральни штаба военни Академи. 1968 шера из хьожаву Къулбаседа - Кавказски военни округа бІуна командующелла. 1970 шера дехна бехктокхаме балхаш тІа ва СССР оборона Министерства центральни аппарате тІаккха 1972 шера дехна СССР оборона министра заместитель ва.

А. Т. Алтунин КПСС XXV съезде КПСС ЦК членалла корж. СССР Лакхехьарча Совета депутат ва из.

Собране къамаьл дир хий Іалашдеча цеха воккхагІа волча мастера Л. Н. Титаренкос, теплоэнергетически цеха слесара М. А. Шевцова, № 2 йолча цеха болхлочо Л. М. Тозуркаевас. Цар хьаллаьцар Ф. В. Роменца предложени.

Гулбеннараша цхьан дагара а болаш лаьрхІар № 672 йолча Грознецски юрта хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета Къаман Совете депутаталла харжа кандидат оттаве КПСС ЦК член, СССР оборона министра заместитель эскара инарал Алтунин Александр Терентьевич.

Иштта цул кандидатура оттаеш собранеш хилар Грознецски района «Атагински» совхозе, «Первое Мая» колхозе.

ЦХЬАН ДАГАРА

Нохч - ГІалгІайчене дІайолленнай хоржамий кампане керда лоархІаме этап — хоржамашта хьалхара окружной совещанеш.

Селхан хоза кийчъяь яр Ленина цІерагІча культура Дворецa зал. Укхаза хилар № 669 йолча Заводской хоржамий округе чуйоагІача къахьегама коллективай, партийни, профсоюзни организацей векалий хоржамашта хьалхара совещани. Из хьайийллар парте Заводской райкома хьалхарча секретара Д. Н. Тарасова. Цо района къахьегамхой тІахьийхар КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленума решенеш кхоачашъяра шоай берриге ница тІабахийта, СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш доча ден лакхача толамашца накъабаха.

Цул тІехьагІа дош ву депутаталла харжа кандидаталла оттабаьрий доверени наха.

— Тха коллективе хиннача хоржамашта хьалхара собране, — аьлар В. И. Ленина цІерагІча заводa воккхагІа волча оператора М. М. Кимаева, — цхьан дагара лаьрхІар: № 669 йолча Заводской хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета Къаман Совета депутаталла харжа кандидаташ оттабе КПСС ЦК Политбюро членалла кандидат, КПСС ЦК секретарь Б. Н. Пономарев, В. И. Ленина цІерагІча завода воккхагІа вола оператор Н. И. Ведерников.

Советски наха дика вовзаш а везаш а ва Б. Н. Пономарев. Цо ший низ, хьинар ца кхоадеш къахьег вай Даьхе кхы а бІаьхегІа [illegible] хилийтара, наьха вахар тоадара.

Хьинаре къахьегарца, нахах дот лазаш хиларца даьккхад ший сий Н. И. Ведерникова. Цунна еннай Социалистически Къахьегама Турпала цІи, из КПСС обкома член ва.

Совещане къамаьл даьча Нохч-ГІалгІай гІишлон управлене СМУ-7 прораба В. С. Солнышкина гулбеннарашта дийцар кандидатий общественни гІулакхех, предложени елар Б. Н. Пономарева Н. И. Ведерникова депутаталла харжа кандидаталла оттабе собранеш яь решенеш хьаллаца.

Цул тІехьагІа къамаьлаш даьча Нохч - ГІалгІай гІишлон управлене партнома секретара заместителa А. Б. Джукаева, СССР 50 шу дизара цІерагІча химзавода профкома председателa В. П. Шагиева, ГрозНИИ аспирантка М. А. Темурзиевас, ВЛКСМ Грознецски райкома хьалхарча секретара Г. В. Чумакова, ТЭЦ-2 машиниста А. Темирсултанова, «Грознефтеоргсинтез» объединене медсанчаста керттерча лора заместителa Л. П. Михайловскас гулбеннараш тІахьийхар Б. Н. Пономарева, Н. И. Ведерникова кандидатураш хьаллаца.

Хоржамашта хьалхаре окружной совещане дакъа лаьцараша, цхьан дагара а болаш хьаллаьцаб Б. Н. Пономарева Н. И. Ведерникова СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидаташ оттабара яь предложени.

Совещане дакъа лаьцараша дийхар Б. Н. Пономаревгарев Н. И. Ведерниковгарев № 669 йолча Заводской хоржамий округе гІолла СССР Лакхехьарча Совета депутаталла баллотироваться де пурам далар.

Нов. А. С. ПОДОЛЬСКЕНА НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Республика экономически культурни вахара кеполеезон средствашца пропаганда еча боккха болх бараххи ваьча дийнахьа дена 60 шу дизарца дувзаденнеи Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Подольский Анатолий Сергеевича — «Советская Россия» яхача газета собственни корреспондента, РСФСР культуре заслуженни болхлочоа.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИН.**

г. Грозный.
1984 шу, 19 январь.

ДОККХИЙ ХУВЦАМАШ ХИННАД

ССCР Лаккхехьарча Совете тӀеххьара хоржамаш хиначул тӀехьагӀа дукха хӀамаш хувцаденнад Грозверча аьшкабетона конструкцей заводе: эргаьлха тоаьлий цехий зданеш, хьалъьяй кердаяраш. Из болх дӀаболабелар 1979 шера, укх тӀеххьарча хана къаьстта сих а луш. ЦхьоалагӀа цеха зӀамагӀйола аьшкабетона конструкцеш еча участке къаьнача зданена хьатӀаяьй кхоза вӀаштӀараяь йоккха здани, цу чу оттаяьй лахкерча шин этаже тайп-тайпара йола керда оборудовани, аьшкабетона конструкцеш еш йола боккха низ бола кхо лини. КӀалхарча этаже хьаю аьшкабетона конструкцеш. СихагӀа аьшкабетона конструкцеш йокъалургйолаш укх Ӏанарца йоахъеш камераш я. Цу цехе хьалъяй болхлошта лаьрхӀа йола башха-дика бытови помещенеш. Уж йоапаш хьалха хала хьувзар болхлой. Хоржамаш хиначул тӀехьагӀа вить бӀаь болхлочоа моттиг йола йоккха столови хьалъяй заводе. ХӀанз бӀайха а чаи бола а кхача баа йиш йолаш ба болхлой.

Цехе дӀаяхьа мара ца еаш кийчъяь латт коа а аллеишка а тохаш йола аьшкабетона Ӏоакъий, асфальт биллача улицашкарча наькъий йистошка тохаш йола бардюраш, кхыйола аьшкабетона конструкцеш. ХӀаьта цеха коа хьаеш я боккхагӀа боврам бола гӀишлош еча дӀайолха хӀамаш. Цига укх пятилетке отталый дӀа-са лела шоллагӀа йоккха кран. Цехе хьаю промышленни граждански гӀишлош яра эша аьшкабетона конструкцеш.

Цу цехе я болхлошта делкъийга хӀама даарап салаӀаран йола йоккхий, кхалпаьхеи маӀача наьхеи къаьсткъаьста залаш, гардеробеш, душевойш. Къаьстта хоза а паргӀата а я царех кхалпаька помещенеш. МаӀача наха салоӀача заде латт доккха биллиардни йстол, тайп-тайпара ловзараш да. Балхара баьлча болхлой ловзаш хул цу чу.

Цеха коллективана кулгалдеш ва Нохч-ГӀалгӀай АССР заслуженни гӀишлохо, коммунист Знайченко Алексей Павлович. Дуккхача шерашка аьшкабетона конструкцеш еш болх баь йоккха опыт йола саг ва Алексей Павлович. Цуьна дика хов къахьегам вӀаштӀехьбоакха, дикагӀа ва яргйолаш балха тӀа цах дӀанийсбе.

— Укх тӀеххьарча хана балхара нах дӀабувлилга сецад тха, — йоах Алексей Павловича. — Тоаденнад балха хьалаш, кӀезигденнад кулгашца къахьегилга. Болх дикагӀа дӀабода, цунга хьежжа лакхденнад доагӀаш дола алапи а.

Укхаза белгалданкха доагӀа цехий коллективашта юкъе пятилетка кхаь шеран соакхеи лаьттача хьее цу цехера болхлой хьалхарча моттиге болаш хьабаьлхалга.

— Укхаза хьалха яр тха формовочни участок, — ялаш геттара йоккха керда здании цох йоаллаш къаьна зӀамагӀйола помещении хьахьокх завода партийни организаце секретара заместителa, инженера Резниченко Галина Александровнас. — Къаьнара помещени ше а эргаьлнай укх пятилетке, хӀанз цу чу хьалха санна гӀум кегаеш нах бац. Цу чу хьаю республика гӀишлош еча массе а моттиге кхоачаш йола товарни арматура, хӀаьта кердача здане хьаю металлоконструкцеш.

Из я керда хьахиийна металлоконструкцей йоккха цех. Цу коллективана кулгалдеш ва лаккхера образовани йола специалист Езиев Ӏийса. Цо хьахьокх цеха шиккхе а отделени. Шиккхаьа а чуйиййа болх беш ба нах: тайп-тайпарча къамех бола маӀа наки кхалнахи.

— Мала малагӀча къамах ва тхона-м дага а дохац цу гӀулакха лаьрхӀа цхьа моттиг ца эттача, — йоах Ӏийсас. — Массане а бувцар цхьа мотт, эрсий мотт ба, массане дер цхьа хӀама да. Цу тӀа гӀолла уйлаш а гӀулакхаш а цаӀаш да тха.

Цхьа барт а болаш болх бу тха цехерча наха, кхыча цехий коллективашца яхь лоаттаю. План а тӀаийна денхар а кхоачашдара, продукци дикагӀа арахецара тӀехьа къовсам лоаттабу.

Металлоконструкцей цех заводе хьалхалаттарех цаӀ я.

ХӀанз эргаьлкха тоаеш я кхоалагӀа йола аьшкабетона конструкцей кхоалагӀа цех а.

Белгалданкха деагӀаш да, завода контора коа укх тӀеххьарча шерашка йоккха зал а йолаш дика столови хьаль хилар. Делкъийта ворхӀ цехерча наьха хӀама даа кхуаргдолаш юхе я из. ХӀаьта цига чам болаш кийчду даа хӀама, раьза ба шоай столовена болхлой.

ХОРЖАМАШКАРА—ХОРЖАМАШКА

Заводе я ерригa а ийс цех. Цу массанахьа а цхьаццa дола керда хӀамаш ду. Баьнда, керда гӀишлош хьалъеш, керда оборудовани оттаеш дукха ха дӀайоде а цу гӀулакха уйла е еза завода коллективо шиӀ плани социалистически денхарашi кхоачаш а тӀеххкоачаш а ду. Пятилетка хьалхарча шера цо тӀеххкоачашйир продукци маьхальникхара задани, хӀаьта шоллагӀа шера — нормативно-цӀена продукци арахецарен продукци маьхальникхарен планаш.

ХӀара тӀехьа тӀадоагӀача шера доккхагӀа толамаш доахаш хьайоагӀа завода коллектив. ДӀадахача шера планагӀа 2990 эзар сома маьха продукци арахеца йоагӀача 3177 эзар сом мах бола продукци хьайир, вешта аьлча задани 106,2 процент кхоачашйир. Цул хьалхарча шерацa ийсдича из хул 108,5 процент.

Цул тӀеххь хилар товарни продукци хьаира проценташ.

Из толам боаккхача къахьегама овсарле планагӀа йоагӀачул ворхӀ процент совгӀа лакхъелар. Продукци хьалгга дӀадодар цхьа процент дохадаьд.

Продукци дукхагӀеи дикагӀеи арахецара латтача социалистически лхье хьалхарча мугӀаре я коммунистaшa Кормалев Анатолий Иосифовичеи Интариманьянц Григорий Гвидоновичеи кулгалдеш йола бригадаш. Уж санна яхье хьалха латт Хасиев Ваха Тагиевича, Бугаев Игоря Леонидовича кулгалдеш йола бригадаш а. Цу йиъа а бригадо дӀадахача шерара шоай планаш советски Конституце ди тӀакхача кхера хьалхагӀа кхоачашдир. Цу хана дена пятилетка дигьлагӀча шера чотагӀа болх беш я уж.

ХӀаьта къаьст-къаьстача болхлошта юкъе лаьттача яхье хьалхарча мугӀаре ба столяр Глазьев Алексей Васильевич, формовщик Бабаджанов Сирвис Хачатурович, электросварщица Дунаева ӀайнаӀ, смеситель Гумиашев Владимир Иванович. Цар хадданза шоай балха норма 120 процент а кхы дукхагӀа а кхоачашъю.

Цу заводе хьаю гӀишлош еча чӀоагӀа мишп йола тайп-тайпара аьшкабетона конструкцеш, арматура, металлоконструкцеш, наӀараш, кораш, дахчах еш йола кхыйола хӀамаш, асфальт, бетон, маркхал.

Фу бахьан да завода коллективо тӀехь-тӀехьа доккхагӀа толамаш доахаш хилара? Из да эггара хьалха завода технически низ совбоалаш чӀоагӀбалар, къахьегама хьалаш тоадалар, къахьегама а производственни а дисциплина чӀоагӀъялар, цу дерриге тӀагӀолла доагӀаш дола алапи лакхдалар.

— 1982 шера КПСС Центральни Комитета ноябрьски Пленум хиначул тӀехьагӀа тха коллективе а кхыча цехашка а чӀоагӀъела йолаелар къахьегама дисциплина — йоах Знайченко Алексей Павловича. — ЦӀенхаштта оттадир дисциплина чӀоагӀъяра гӀулакх. Цуьна цхьан хаьна къаьстта лакхбир коллективе беш бола политически кхетама болх. Цу хана чӀоагӀъяла йолаелар тха цехера а кхычахьара а къахьегама керда форма, бригадни подряда форма. ХӀанз тха цехерча ерригача бригадаша болх бу цу формагӀа. Бригадерча наха шоаш могийтац цхьаннена а къахьегама дисциплина толхаеш дола хӀама. Нагахьа санна хьалха балха хьава тӀехьавусаш е балха ди чаккдалелхьа хьалхагӀа дӀаводаш, кхымоттел балха тӀа корта бохабу малар менна а веда а моттигаш нийсъенна яле, хӀанз на цхьа наггахьа мара нийслуш дац. Корта бохабеча малара хьаж хьахихийтача а бригадо ... юкъе болх бе.

Дукха ха йоацаш со-волчи латтаа вера тха цхьан бригадера болхло, алапи кӀезига яздаьд цуьна, аьлча. Из цуьна бригада совето мара кхы цхьаннаьа а дӀахьостедергдац хьона аьнна дӀакхихийтар из из. ДӀакхетавир бригадо беча балха юкъе лаьцача даьйъага хьежжа хӀаранена доагӀа алапи хилара. Производственни дисциплина чӀоагӀъярех цаӀ да из а.

— Завода партийни организаце, коммунисташа терках тӀабохийт, — аьлар Резниченкос, — коллективе беча политически кхетама балха. ДӀадахача цхьа шера хиначул КПСС Центральни Комитета ноябрьски июньски Пленумий решенеш дӀайовзийташ боккха кхетама болх бир оаха, уж йийцар, кӀоаргга дӀайовзийтар партийни экономически дийнар системе гӀолла а.

ХӀанз коммунисташа а кулгалхошa а политически кхетама болх бу КПСС Центральни Комитета декабрьски (1983 ш.) Пленума решенеш, цига КПСС ЦК Генеральни секретара Ю. В. Андропова яьча выступлени текст дӀайовзийташ. Цу документех лаьца беседаш яь агитаторашеи политинформаторашеи коммунисташа тӀемеи къахьегамеи ветерана Проценкос, боккагӀболча инженераша Тиунова, Бахаева, кхычар.

Политически кхетама балхо кӀоаргагӀа бовзийт сага общественни къахьегама лоархӀам, цох пайда боал плани денхари кхоачашдара тӀехьа лоаттабеча къовсаме.

ХӀанз, СССР Лаккхехьарча Совете хоржамаш дара ийййо еча хана кхы а дикагӀа къахьег завода коллективо, доккхий дика хувцамаш хинна къайода из хоржамашта.

Ю. ТЕГАЛОВ.

Ленинграде бахача наьха а цига увча хьаьний а безам тӀеозаш я пролетарски революце баьчча вахарце а балкаца а аозаена моттигаши реликвеши. Царех цхьа реликви — В. И. Ленина Центральни музея Ленинградски филиале хьалхашка оттаь броневик (сурта тӀа). Цу броневика баьине тӀа а эттаь къамеал даьд Владимир Ильича Финляндски вокзале 1917 шера 3(16) апреле Петрограда болхлошта, салтешта, матросашта хьалхашка. Цу болата бащие тӀара дийцар В. И. Ленина социалистически революцеи кхы тӀехьа агӀонаш лоаттабу, аьнна даь хьайкраш.

С. СМОЛЬСКЕ сурт. ТАСС фотохроника.

ЛЕНИН ГОРКАШКА

ХӀара халкъа я еза лерхӀаш, цо сийдеш, ерат деш йола моттигаш. Цу тайпара йолча, советски халкъо еза лоархӀача, моттигех цаӀ я шийи тӀеххьарча шерашка Владимир Ильич Ленин ваьха Горкаш яха йоккха йоаца подмосковни имени. Вешта, советски халкъа хинна Ӏац из еза, тӀехдаьккхад ала йиш хургьяц, дуккхача географически карташ тӀа йоацаш йола Горкаш, дерригача дунена йовзаш я аьлча. Укхаза кхача гӀерташ хул Советски Союзе хьача деза гацеш а доазол дехьара бахка туристаш а.

ЦӀа-музей улл Ӏаламате хозача моттиге. Пахры яхача додача хи йисте лакхача шуа тӀа дика тоаенача къаьнача парка хьуна юкъе. Цига дагӀа Ӏалаьмате доккхий хьеха хенаш кхо бӀаь шерага кхаьча да, цӀенна гаьна боацаш багӀача эггара къаьнагӀча нажа хена 800 шу гаргга хи яьнад. Усадьбана юкъе дагӀа колоннашца хоздаь шозза вӀаштӀарадаь цӀенош. Цуьна юкъе шинна а оагӀорахьа — ши флигель. Къулбасседени Къулбехьени революци хилалехьа московски градоначальника инарала Рейнбота доалахьа хиннай из имени. Революци хиначул тӀехьагӀа национализаци яьй цуна.

Эггара хьалха венав Ленин Горкашка 1918 шера 25 сентябре цу шера август бетта дов дарах беха низ юхаметтаоттабе вахавза варгвац аьнна лораш тӀагӀортарагӀа. Цул тӀехьагӀа Ленин каст-каста хинав укхаза отпуске волаш а могаш воацаш а. 1923 шера 15 мае денз дилла а ваьхав Горкашка. Владимир Ильичаца цхьана укхаза баьхаб цун сесаг Надежда Константиновна Крупская йиша Мария Ильинична Ульянова. Каст-каста кхаб укхаза йоккхагӀа йола йиша Анна Ильинична воша Дмитрий Ильичи шоай дезалаша.

Шоаш хьалхагӀа баьхкача кхо кӀира гаргга даьккхад УльяновгӀар Горкашка. Масеха дийнахьа баьхаб уж Доккхийча цӀеношка, хӀаьта цул тӀехьагӀа Къулбаседен флигеле дӀачубахаб. ЧӀоагӀа раьза хинабац уж паргӀатача барски цӀеношта. ХӀаьта цул тӀехьагӀа шоаш Горкашка ухаш 1921 шу хьатӀакхаччалца йолча хана берригa дезал флигеле сийцаб.

Ленинга хинад эӀаммига, чулатташ башха дукха хӀама а йоацаш дола цӀа. ЦӀен миӀинге лаьттача доккха доацача истола тӀа баьб цо болх, хӀаьта книжкаши газеташи кораш тӀа, тумбочка тӀа дайхкад. Пена юкхе лаьттаб лахчаи менгийи диванни, царна дукхьала барзкъаш чудоададу нишал, цун а доккха дакъа книжкаша дӀалаьца хинад. Лоалахарча цӀеношка баьхаб Владимир Ильича сесаги йишеи. ЗӀамига, чулатташ башха дукха хӀамаш а йоацаш хинна Къулбаседен флигель къаьстта хоза хеташ хинай Лениа, цуьна ма эшшар шера а из ваьннача пӀеной тайпара а хиний из, амма лораша ваьнах паргӀатача цӀеношка, шортта сердал а фо а долча Доккхийча цӀеношка ваха везаьнна.

1921 шу деъаделча дена Горкашка веача хана Доккхийча цӀеношка ваьхав Ленин. Крупскаяс ишта даду цу хӀанех шийна хийтараш. «ЦӀенош, террасаш, ванна, электрически сердал а йолаш дика даь дар, чулатташ маьрг хӀамаш яр... цу хьалага тхо даьнна дацар. Тхо даьхад цхьа тӀеххьаьнна йоацача квартирашка, дарегӀча цӀеношка, дарегӀча доазол дехьарча пансионашка, хӀаьта Рейнбота цӀеношка чудаьлча фу дергда а ца ховш дисадар. Оаха хержар эггара зӀамагӀа дола цӀа... Цу чу даха а лаьрхӀар, Амма зӀамигача вӀси дар [redacted] доккха книга кори кхо трюмо. Доалаш-доалаш мара даланзар тхо цу цӀенга... Цул тӀехьагӀа аьхкий Ильич дилла хула моттиг хилар Горках, хӀаьта из ерзаеш-ерзаеш «мара а ерзайир», болх а беш салаӀара ма эшшара йир».

Крупскаяс дагадоххарагӀа аьнна дац «болх а беш салаӀар» яха дешаш. Ленин йиш йолаш хиннавац деш хӀама доацаш цхьа ди а даккха, цун уйла даим болх беш яр. Парте а Советски правительства я кулгалхоша дилла а теркам тӀаухийташ дола политически паччахьалкхени вахаро деша хьалхашка уттаду дешаш къестадарал совгӀа, цо кхыйола теоретически проблемаш а.

Ленина болх баьча кабинете паркагахьарча шерача кора хьалхашка латт цо болх баь истол. Цу тӀа мел дола хӀама, Владимир Ильич дийна хиначa хана хиначa бесса да: цо дешаш хинна книжкаш, журналаш, тӀаяздаь хӀама доаца бланкаш, «Халкъа Комиссарий Совета Председатель» аьнна штампаш а тӀалатташ дола конверташ, шаькъа прибор, ручка, клей чудола шуьшниг, истола тӀа лоаттаю лампа.

Укхаза, Горкашка яздаьд «Пролетарски революции ренегат Каутский» яхача книжка доккхагӀа дола дакъа. Цу тӀа Ленина лораю, дегӀайоалаю социалистически революцехи пролетариата диктатурахи, социалистически демократиямах йола марксистски учени. Укхаза болх баьб цо 1920 шера аьхкий арадаьннача «Коммунизмерча «левизна» берий лазар» яхача книжна корректура ешаш.

Горкашка яздаьд Ленина дукха кхы лоархӀаме балхаш. Укхаза кийчвеннав из Россена электрификаци ярах йола ленински план тӀаийцача Советий VIII Ерригроссийски съезде доклад е а. ТӀехьагӀо укхаза яьй цо уйлаш кердача экономически политикега доалара плане а. 1922 шера сентябрь бетта Горкашка волавеннав Ленин, цхьатарра бокъонаш йола шоай мукъера советски республикаш шоай лоӀаме эӀашагӀтохара кӀийлен тӀа Советски Социалистически Республикай Союз хьаярпа дувзаденна дешаш къестаде а. Укхаза кийчвеннав из Советий IX съезда. Коминтерна II, III конгрессашта.

Ленина дехарагӀа Надежда Константиновнаси Мария Ильиничнаси хьаьлй эрсий, французий, англичаний, немций меттала кхо эзар совгӀа том а долаш хинна библиотека. Полкаш тӀа латт К. Маркса, Ф. Энгельса, эрсий революционерий Н. Чернышевске, Н. Добролюбова, А. Герцена, П. Кропоткина, эрсий а дунен а литература классикий Л. Толстой, Н. Гоголя, А. Пушкина, И. Тургенева, Н. Некрасова, И. Гете, Г. Гейне, В. Шекспира, дукхача кхыча писателий книжкаш. Ленина хьашташ шера хилара тешал ду цуьна Горкашка Л. Мейтнера «Радиоактивности атомй строение», М. Планка «Сердалон ӀалаӀм» яха книжкаш, теоретически механиках, математиках, медицинах дола балхаш, кхыча меттий меттаьлара итташ журналаш хилар лайна хилара.

М. И. Ульяновас яьхад, дезадала йиш яц Ленин Ӏуре денз сарралца болх беш вагӀаш вола, книжка дешар мара кхы дӀама дага ца доагӀаш вола саг хинав аьнна. Из бакъдац, цун дерригача вахарцара безам боккха бар, из сагьердаме, самукъа саг ва, боккха бар цун шийи хьамсарча доттагӀашцара безам. ЧӀоагӀа велавенна, хоза доаш оаман, бегаш беш хулар из. Сагьердаме, цуьнца багӀарий а белабала дог отташ велалора беташ беш. Амма делла хӀамал дукхагӀа дезар цуьна Ӏалам. Цо вахаш мел яьккхача хана эггара дикагӀа дола салаӀар хетар цуьна араваьнна волавалар.

Юкъ-юкъе водар Ленин горкински парка территоре гӀарча дачашка хиначa санаторе, долла хӀама диц а лий ловзар цига салоӀаш кхинарашца городки яхача ловзарах. Цуьна дукха дезар из башха говзал эшаш доаца а сакъердаме а ловзар. КӀезига ахацар юхха хиначa хьупагӀа аькхе.

ЦӀеношка, библиотекаш гаьна йоацаш я Ӏаи беш — сийрда, йоккха зал, цига латт пальмаш, лавраш, визаш. Укхаза 1923 шу декъалуш оттаьяр дӀа-юха лела киноаппарат. Цига сарахьа кинофильмаш хьовхвр. Фильмашка хьожаш каст-каста бехар «Горки» яхача лоалахарча совхозе болхлой, ахархой, гаргагӀарча юрташкара бераш.

ДӀа-юха волавала ше араваьлча кийсбеннача ахархоща къамаьлаш ца деш Ӏацар, хьожар царна фу эш, уйлаш мишта. Цхьа цар дехарагӀа Горки яхача юрта юкъарча собране доклад йир цо. ЛаьрхӀа дийцар Советий VIII съезда решенеех, мехка электрификаци яра планах, коллективни боехам ши-ший доалахьчарел дикагӀа хилларагӀа. ТӀехьагӀо дир Ленина горкински бахархошта юрта электрификаци е.

Цо шийи низ ца кхобеш беш бола болх, хӀаьта иштта хинача халача чоано низ бохабар а тӀа-тӀа дукхагӀа Ӏатиъа доладелар цун уникцӀеношка, 1923 шера бӀаьсти кӀалвиса волавелар. 15 мае Горкашка дӀаиигар из, хӀаьта цу хана денз кхы аре а валанзар тӀеххьара ше ваха хайнача моттигера. Цо шийи хур лора, хьалха а санна, деш хӀама е долаш ваха гӀерташ.

7 январе, Ленин кхалкале шиа кӀира хьалха, цуьна лаьрагӀа гонахьарча юрташкарча бераша кердача шера йола елка оттайир Доккхийча цӀеношка. Лораш а гаргара нах а чӀоагӀа дукхьала болашехьа, шиий кресло а тӀехьа елка латтача, бераша сакъердача зале ше дӀавигийтар цо. Из дагаух цун йиший бойл: «Владимир Ильичаца дехаш хиначa тхоал совгӀа, цига дийхадар Горки яхача юртара ахархой бераш, совхозеи салоӀача цӀени балхахой бераш. Нах дукха бар, гӀаратаеи сакъердами шорта бар. Ленина хозахеташ хийна хала дезар шийна гонахьа тхо долаш, тхо дӀадаххалиа чуйааханзар из, кхыметтел тхона кагий хӀамаш хьателаш а тхоца хилар. ЦӀенкха а вицлургвац сона бӀарг тӀера ца боккхаш тхоашка, берашка хьийиа, цу бераша Ӏалаьмате дукха дикаш даь Ильич».

ТӀеххьарча хана шийна художественни произведенеш ешар дехаш хинад Ленина сесагара. «Ше валалехьа цигар хьадха, — яздаьд тӀехьагӀа Н. К. Крупскаяс, — саррахьа Джека Лондона дувцар дийшар аз цунна — из хӀанз а улл цун кабинете истола тӀа. — «Вахарцара безам»... Ильича геттара хозахийтар из дувцар».

Ленин кхелхав Горкашка 1924 шера 21 январе 6 сахьат 50 минута яьлча.

1949 шера январь бетта хьайийлар Горкашка В. И. Ленина музей. ЦӀенна гонахьарча территорех Паччахьалкхен исторически заповедник яьй. ХӀара шера хул укхаза Советски Союза дукъдукъача городашкарен юрташкарен, дунен дукхача мехкашкара ула 200 эзар совгӀа саг.

Виктор ВАСИЛЬЕВ. (АПН).

КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленума решенеш кхоачашъеш

ХӀАРАНЕ БЕХКТОКХАМ ЛАКХБЕ

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета тӀаийцача «Халкъа боахаме автотранспортни средствех пайда эцара эффективность лакхъяра автомобильни транспортаца молхьаш дӀакхухьача хана присписаш яра лоаттабу къовсам чӀоагӀбара, доагорa - смазочни материалаш лораелга Ӏалашдара» сацама, цу хьакъехьа КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленума белгалдаьхараш кхоачашдеш фу ду хьожаш Назрановски автотранспортни предприяте директора заместителаца М. Х. Мациевца къамаьл хилар тха корреспондента С. АРЧАКОВА.

— Магомед Хусейнович, хӀанз шерра дӀадоладаь а хӀара водитело дикъа лаца дезаш а гӀулакх да автотранспортах нийса пайда эцар, доагора-смазочни материалий кхом бар. Из гӀулакх миштa лел шо долча?

— Карарча хана тха автотранспортни предприяте я 331 тайп-тайпара автомашин, ховш ма хиллара, царех я молхьаш кхухьа автотранспорт, нах дӀа-юха кхуьла автобусаш, таксеш. Царех 232 автомашина балха арайоал хӀара дийнахьа. Района из кӀезига автотранспорт я ала йиш яц цох нийса а боагӀача тайпара а пайда эце. Вувцаш бола КПСС ЦК сацам тӀаийцача, КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленум хилча автотранспортах нийсагӀа пайда эца дагахьа цхьаццa мероприятеш чаккхъяха лаьрхӀар оаха, хӀаьта уж дӀайовзийтар предприяте мел болча водителашта. Масала, царех да, мухь тӀаботтача, Ӏобоаккхача кӀезигагӀа ха йоаяр. Зехьа а шоай гӀулакхашта а автотранспорт лелаечарцара къовсам лирагӀа лелабар а доагӀа цуьна юкъе. Иштта механикашта тӀадиллад предприяте коара аравлача машинай спидометрашка бӀаргла кхар, учет лелаю доагора-смазочни материалашта мел расход яьй а мел никъ баьб а хьожаш. Из колоннай начальникашта тӀадиллад. Чакхдаьнача шера сел дукха баьбеце а кхом беьб тха водителаша доагора-смазочни материалий, из 20 тонн я. ХӀаьта, укх шера из оаха лерхӀачох дикке лакхагӀа хургда.

БӀарча хьайицача во толамаш дац тха водителаца даьхараш, дика кхоачашъяьй цхьайтталадгӀча пятилетка кхоалагӀча шера план. Масала, таксисташа шера план йир 10 декабрь хьатӀаоттташ, молхьаш кхухьача автотранспортникаша — 20 декабре, автобусий водителаша — 27 декабре. Массе а тайпа хьокхамех белгалбувлаш, дикa къахьегаш ба тха водителаш Точиев Мухьмад, Евлоев Ӏалихан, Вышегуров Ӏийса, уж молхьаш дӀа-юха кхухьаш ба. Таксисташта юкъе дика болх бу Веков Ӏийсас, Тумгоев Ӏийсас, кхычар.

Автотранспортах нийса пайда эцача даькъе, хьадер дикагӀа а дукхагӀа а хулийтача даькъе пайдане хургда аьрна хетт тхона бригадни формагӀа къахьегар юкъедоаладаь хилар. КамАЗ яха 48 автомашина юкъейоагӀаш я тха молхьаш кхухьача автотранспортникий ши бригада. Белгалбаьккхаб цар шера бе безаш бола болх, эшаргйола запасной оятхалаш мелай, доагор мел доагадергда. Цул совгӀа, хӀара бетта цар де дезар а лаьрхӀад километрашкеи дӀа-юха бахьа безача мовхьагеи хьежжа.

Болх беш я тха автобусий водителий 16 саг юкъевоагӀа ши бригада, таксистий Д. Оздоевеи комсомольско-вагирхой М. Кодзоевеи бригадаш, маькх кхухьача машинаш тӀа болх беча, бензавозаш тӀа болх беча водителий бригадаш.

Из дерригa тӀадерзадаь да КПСС ЦК сацамо, КПСС ЦК декабрьски (1983 ш.) Пленума решенеша дӀадехарашка хьежжа автотранспортах нийса а бизза а пайда эцара, из сиха, ханал хьалха тишъяр кӀезигдара, доагора-смазочни материалашта кхом бара.

— Водителашта бокъонаш телхаеш, автотранспортага лехьа никъ байташ, таксистaшa счетчикаш сецаеш моттигаш каст-каста хулий шун предприяте?

— Цу хьакъехьа цхьа хӀама да къаьстта са белгала дакхха безам болаш. Дукхьал тхоай района гӀулакх даь ца Ӏеш, тха автотранспорт гӀулакх деш я Малгобекски, Сунженски районашта я. Масала, тха машинаш лел НГДУ «Малгобекнефть», НГДУ «Сунжанефть», Малгобека ДРСУ, Ачалкхерча минеральни хий деча, Сунженски РСУ хьашташ кхоачашдеш. Нагахьа санна ӀуйрӀийна Малгобеке дӀаводаш а сарахьа юхавоагӀаш а водитело беш бола никъ дӀалаьрхӀача из лехьа бу никъ хул. Из гаьна никъ ба, кӀезига доагор дац доагадер, машина тишъеш а да из хӀама. Иштта да Сунженски районе ухача автотранспортацара гӀулакх. Из кхета а деш хӀара дийнахьа дӀа-юха бӀаьхд никъ бертбоацаш кӀира а кхь дийнахьа а цу районашка хургболаш командировкаш тел водителашта. ТӀаккха, кӀира е кхь дийнахьа командировкагӀа кхыча районе волча водителага бӀаргланкха вӀаштӀехьдаргдий укхаза дагӀача тха. Из гӀулакх дикагӀчарех дац. Цудухьа НГӀАССР автотранспортни объединенегара дийхадар оаха из автотранспорт цу районашкарча автотранспортни предприятей доалахьа хургйолаш дӀаллар, баьлда, хӀанзарчоа цох хӀама хиннадац. Экономически оагӀорахьара дикагӀа пайда болаш хургдар из гӀулакх.

Водителаша бокъонаш телхаеш а моттигаш нийслу. Масала, билеташ доацаш нах нийца водаш хинна «Икарус-256» автобуса тӀа болх бу Дзурабов Гаруи автобуса тӀара Ӏоваьккхар оаха шин бетта. Цу юкъа цо кхыбола болх бир предприяте коа. Цкъаза нийслучарех да таксисташ шоай машина яьсса яле а цар баха безача нах дӀа ца бугаш хилар, шоай безам болча мара. Из тайпа хӀама нийсделча водителий гӀулакх дувц хӀара кӀира вӀашагӀкхетача административни комиссе, боагӀаш бола бехи а бу.

ПРОИЗВОДСТВЕ ХЬАЛХАЛАТТАР— КАГИРХОЙ ХЬЕХАМЧА

«Монтажтермоизоляце» яхача треста Грозненски специализированни управлене заготовительни мастерске хьехаре къахьегаш ва хьалха латта жестянщик Юрий Григорьевич Месяцев. Массаза а 110—115 процент кхоачашъю цо балха нормаш. Шийи балха говзал, Ӏоаль опыт къонагӀчарa кааьрпа дӀалуш, хьехаре хьехамча ва из.

СУРТА ТӀА: Ю. Г. Месяцев.

З. БАТЧАЕВА сурт.

КОЭФФИЦИЕНТ ЛАКХА Я

Шелковской района Къахьегама Цӏеча Байракха орден лелаеш йолча «Путь к коммунизму» яхача колхоза тайп - тайпарча маркех 84 трактор я. Таханарча дийнахьа царех 78 трактор болх бе йиш йолаш кийча латт. Цар кийча хилара коэффициент 93 процентага дӀакхоачаяьй.

ДӀадахача шера йиълагӀча квартале тоае езараш 14 йолаш цига тоаьй 16 трактор. Из техника дикеи сихеи тоаяра хьинар айденна къахьег аьшкапхьара Картапов Федора, токара Абдурахманова Автонкиас, слесараша Прокопова Алексея, Шемякин Дмитре.

Дика лел кхы тайпа юртбоахаме техника тоаяра балхаш а. Лаьттана обработка еш йола ерригa техника декабрь бутт дӀаболалуш тоаль йисте а яьккха кийчон мугӀаре дӀаоттаяьй. Ялат чуэцаш йолча 34 комбайнах 22 тоаль яьнай. Дукха балхаш даьд доакъар Ӏалашдеш йола техника тоаеча а.

Уж балхаш деча белгалъяьнай Продедов Дмитре, Лобов Алексея, Крывошлыков Дмитре, Крылевский Ильяс, Дорофеев Михаила кулгалдеш йола звеньяш.

М. ТКАЧЕНКО,
Шелковской района «Строитель коммунизма» яхача газета сельхкор.

Грозненски «Нефтехимзапчасть» яхача заводерча токараша юкъе эггара дикагӀа лоархӀачарех цаӀ ва Хамурзаев Хьамзат. Цудухьа тоара шелагӀа рарлд еннай цуна. Цхьаккха смена дӀахийтац цо шийи норма 110—115 процент кхоачаш ца еш. Овсаре къахьегарал совгӀа, ше хьа мел еш йола продукци дикеи тӀехдинеи хара хилийтац цо. Цудухьа ОТК болхлой тӀахьожам боацаш дӀайохьийт цун продукци.

СУРТА ТӀА: токарь Хь. Хамурзаев.

Н. ПЛИЕВА сурт.

Оаха яздаьчун херагӀа

«Такси шийи йолаш санна»

1983 шера 3 декабре «Сердало» газета тӀа араьлар «Такси шийи йолаш санна» яха материал. Цу тӀа дувцар № 38-34 йолча маршрутия микроавтобуса водитела Демильханов Ӏадиана, микроавтобус шийи йолаш санна, пассажирашкара хьайдеча ахчах - билеташ юха а ца луш лелаш хилара. Цу хьакъехьа, редакцига жоп дайтад Грозверча пассажирски автотранспортно - производственни объединене начальника Л. Джамбулатова. Цо хоам бу:

А. А. Демильханов дийцад административни комиссе. Пассажираш дӀа-юха шуьйра бокъонаш телхаяр бахьан долаш цунна бехк бийб страф мегийр а ...

ШЕРА ИТОГАШ Ю

ХЬАЛХАЛАТТАРАШЦА НИЙСЛЕ!

КПСС Нохч-ГIалгIайн обкомо, НГIАССР Министрийн Совето, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо итогаш хьийна 1983 шера латтанцара йоала продукташ дукхагIа яхарай кийчъяран районашна, колхозашна, совхозашна, механизированни отряджашна, бригадашна, звеньяшна делаьча республиканска социалистически яхьа котбаьнарашна белгалйаьд.

Ялата культураш яхари кийчъяри

Ялата культураш дукхагIа яхаран кийчъяран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела ЦIе байракх а душ хьалхара моттиг хьожаьй, свидетельство дIа а душ.

Урус-Мартановски районa Мичурина цIерагIча совхоза коллективана. Цо 513 гектар кхан хIара гектара тIара 32,9 центнер ялат даьккхад, планагIа 29,6 центнери денхарех даккха доагIар 33 центнера долаш. Пачхаьалкхенга ялат дохкара план 137 процент кхочаш а еш фу эшшанаш боараме дIаоттадаьд.

ШоллагIа моттиг а хьожаеш, КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкомо Сийлен грамота еннай

Ачхой-Мартановски районa «Лермонтовский» совхоза. Цо 2550 гектар кхан хIара гектара тIара 33,2 центнер ялат даьккхад, планагIа 27 центнери денхарех 28,3 центнери даккха доагIача. Пачхаьалкхенга из дохкара план 102,3 процент кхочаш а еш, фу эшшача боараме дIаоттадаьд.

КхоалагIа моттиг а хьожаеш, КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Диплом деннад

Грозненски районa «Атагинский» совхоза. Цо 2740 гектар кхан хIара гектара тIара 31 центнер ялат даьккхад, планагIа—25,8 центнер, социалистически декхарагIа—27,8 центнер даккха доагIаш. Из пачхаьалкхенга дохкара план 102,3 процент кхочаш а еш, фу эшшача боараме дIаоттадаьд.

Лаккхьа белгалдаь боахамаш республикански Сийлен улга тIа даьхад.

Ка бола ялат даккхар

Социалистически яхье котъьынар лаьрхIай, ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашин йохка хьожаяьй

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха цхьа автомашин йохка хьожаяьй:

Ачхой-Мартановски районa «Урожайный» совхоза бригада (бригадир — **Газуев А.**). Цо 200 гектар хулаш долча кхан хIара гектара тIара 43,1 центнер ялат даьккхад, планагIи декхарегIи даккха доагIар 36 центнер долаш.

800 сом ахчан премн:

Ачхой-Мартановски районa «Новосельский» совхоза звенона (звеньевой—**Четербиев Ш.**). Цо 80 гектар кхан хIара гектара тIара 43,2 центнер кIа даьккхад, планагIа — 30, социалистически декхарегIа — 33,7 центнер даккха доагIаш;

Урус-Мартановски районa Мичурина цIерагIча совхоза бригада (бригадир — **Цухаев Х. Л.**). Цо 150 гектар кхан хIара гектара тIара 41,9 центнер кIа даьккхад, планагIа — 28, социалистически декхарегIа — 30 центнер даккха доагIача.

500 сом ахчан премн:

Урус-Мартановски районa «Труд» яхача совхоа звенона (звеньевой — **Мирзаханов С.-М.**). Цо 150 гектар кхан хIара гектара тIара 38,7 центнер кIа даьккхад, планагIа — 25, социалистически декхарегIа — 26 центнер даккха доагIаш;

Урус-Мартановски районa «Урус-Мартановский» совхоза бригадана (бригадир—**Мусаев Д.**). Цо 205 гектар кхан хIара гектара тIара 33,2 центнер кIа даьккхад, планагIа — 23,5, социалистически декхарегIа — 26,5 центнер даккха доагIаш.

ХьажкIаш яхари кийчъяри

ХьажкIаш яхара а пачхаьалкхенга йохкара а делаьча социалистически яхье котъьынараш а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Назрановски районa «Экажевский» совхоза. Цо 600 гектар кхан хIара гектара тIара 45,5 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 25, социалистически декхарегIа — 28 центнер яккха йоагIача. Пачхаьалкхенга хьажкIаш йохкара план кхочашъяьй 149 процент;

Грозненски районa «Атагинский» совхоза. Цо 720 гектар кхан хIара гектара тIара 43,8 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 35, социалистически декхарегIа — 40 центнер яккха йоагIаш. Пачхаьалкхенга уж йохкара план кхочашъяьй 103 процент.

Социалистически яхье котъьынараш лаьрхIай ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашин йохка хьожаяьй

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
100 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха цхьа автомашин йохка:

Назрановски районa «40 лет Октября» яхача совхоза хьажкIаш кхееш йолча звенона (звеньевой—**Кодзоев Б. Г.**). Цо 200 гектар кхан хIара гектара тIара 71 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 26, социалистически декхарегIа — 50 центнер яккха йоагIаш.

800 сом ахчан премн:

Назрановски районa «40 лет Октября» яхача совхоза звенона (звеньевой — **Галаскхеков Ю.**). Цо 200 гектар кхан хIара гектара тIара 64,3 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 26, социалистически декхарегIа — 45 центнер яккха йоагIаш;

Грозненски районa «Атагинский» совхоза хьажкIаш кхееш йолча звенона (звеньевой — **Гайтамиров Ш.**). Цо 250 гектар кхан хIара гектара тIара 60,6 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 35, социалистически декхарегIа — 40 центнер яккха йоагIаш.

500 сом ахчан премн:

Ачхой-Мартановски районa «Лермонтовский» совхоза хьажкIаш кхееча мехотряда (мехотряда начальник — **Закаев Л.**). Цо 300 гектар кхан хIара гектара тIара 55,6 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 31, социалистически декхарегIа — 50 центнер яккха йоагIаш;

Ачхой-Мартановски районa «Лермонтовский» совхоза хьажкIаш кхееш йолча бригадана (бригадир — **Денхоев А.**). Цо 350 гектар кхан хIара гектара тIара 52,7 центнер хьажкIаш яьхай, планагIа — 31, социалистически декхарегIа — 35 центнер яккха йоагIаш.

Дуга даккхар

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа 1000 сом ахчан премн аргIагIа йоацаш йохка «Жигули» яха цхьа автомашина хьожаяьй:

Гудермесски районa «Гудермесский» совхоза звенона (звеньевой — **Мучаев И.**). Цо 260 гектар кхан хIара гектара тIара 46,2 центнер дуга даьккхад, планагIа—37, социалистически декхарегIа—40 центнер даккха доагIача.

Генараш дахари пачхаьалкхенга дохкари

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка хьожаяьй

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха цхьа автомашина йохка хьожаяьй:

Шалински районa «Курчалоевский» совхоза звенона (звеньевой — **Борзиев Х. Б.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 18,3 центнер генараш даьхад, планагIа — 10, социалистически декхарегIа — 12 центнер даха доагIаш.

800 сом ахчан премн:

Шалински районa «Сержень-Юртовский» совхоза звенона (звеньевой — **Чалаев С.**). Цо 91 гектар кхан хIара гектара тIара 16,6 центнер генараш даьхад, планагIа — 10, социалистически декхарегIа — 13 центнер даха доагIача;

Шалински районa «Октябрьский» совхоза звенона (звеньевой — **Хабаев Х.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 16,1 центнер генараш даьхад, планагIа — 11, социалистически декхарегIа — 12 центнер даха доагIача.

500 сом ахчан премн хьожаяьй:

Шалински районa «Предгорный» совхоза звенона (звеньевой — **Абдулкадыров У.**). Цо 180 гектар кхан хIара гектара тIара 14,3 центнер генараш даьхад, планагIа — 11, социалистически декхарегIа — 12 центнер даха доагIача.

Шекара свеклаш яхари кийчъяри

Шекара свеклаш яхаран кийчъяран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа, КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Назрановски районa,

Цо 1140 гектар долча кхан хIара гектара тIара 260 центнер шекара свеклаш яьхай. Уж яхара план 129,4 проценти пачхаьалкхенга йохкара план 110 проценти кхочашъяьй;

Назрановски районa «Назрановский» совхоза. Цо 450 гектар хулаш долча кхан хIара гектара тIара 333 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 230, социалистически декхарегIа — 250 центнер яккха йоагIаш. Пачхаьалкхенга уж йохкара план кхочашъяьй 124 процент;

Шалински районa «Шалинский» совхоза. Цо 750 гектар кхан хIара гектара тIара 325 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 300 центнер яккха йоагIача. Уж йохкара план кхочашъяьй 152 процент.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка хьожаяьй

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
1000 сом ахчан премн а душ аргIагIа йоацаш «Жигули» яхача машина йохка хьожаяьй:

Шалински районa «Шалинский» совхоза звенона (звеньевая — **Исаева Х.**). Цо 98 гектар кхан хIара гектара тIара 546 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 300 центнер яккха йоагIаш.

800 сом ахчан премн:

Шалински районa «Шалинский» совхоза звенона (звеньевая — **Вачалова М.**). Цо 56 гектар кхан хIара гектара тIара 499 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа —215, социалистически декхарегIа 300 центнер яха йоагIаш;

Шалински районa «Шалинский» совхоза звенона (звеньевая — **Мичуриева З.**). Цо 56 гектар кхан хIара гектара тIара 496,2 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 300 центнер яха йоагIаш.

500 сом ахчан премн:

Шалински районa «Шалинский» совхоза звенона (звеньевая — **Эигласова С.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 434 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 300 центнер яха йоагIаш;

Шалински районa «Шалинский» совхоза звенона (звеньевая — **Дагаева Л.**). Цо 35 гектар кхан хIара гектара тIара 412,7 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 300 центнер яха йоагIаш;

Шалински районa «Джалка» совхоза звенона (звеньевая—**Закаева Д.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 392 центнер шекара свеклаш яьхай, планагIа — 215, социалистически декхарегIа — 250 центнер яха йоагIаш.

Коартолаш яхари пачхаьалкхенга йохкари

Коартолаш дукхагIа яхаран кийчъяран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Назрановски районa,

Цо 860 гектар кхан хIара гектара тIара 168 центнер коартолаш яьхай, уж яхара план 123,4 процент, пачхаьалкхенга йохкара план 175,4 процент кхочаш а еш;

Назрановски районa «40 лет Октября» яхача совхоза. Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 202 центнер коартолаш яьхай, планагIа — 100, социалистически декхарегIа — 120 центнер яккха йоагIаш. Пачхаьалкхенга уж йохкара план кхочашъяьй 281 процент.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка хьожаяьй

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка:

Назрановски районa «Экажевский» совхоза звенона (звеньевой — **Келоев Хь.**). Цо 60 гектар кхан хIара гектара тIара 263 центнер коартолаш яьхай, планагIа — 115, социалистически декхарегIа — 150 центнер яккха йоагIаш.

800 сом ахчан премн:

Назрановски районa «Экажевский» совхоза звенона (звеньевой — **Татриев М.**). Цо 50 гектар кхан хIара гектара тIара 222 центнер коартолаш яьхай, планагIа — 115, социалистически декхарегIа — 150 центнер яккха йоагIаш.

Назрановски районa «Назрановский» совхоза бригадана (бригадир — **Белиев М.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 210 центнер коартолаш яьхай, планагIа—115, социалистически декхарегIа — 120 центнер яккха йоагIаш.

500 сом ахчан премн:

Назрановски районa «Назрановский» совхоза звенона (звеньевой — **Хучубаров Хь.**). Цо 100 гектар кхан хIара гектара тIара 210 центнер коартолаш яьхай, планагIа — 115, социалистически декхарегIа — 150 центнер яккха йоагIаш;

Сунженски районa «Путь к коммунизму» яхача колхоза бригадана (бригадир — **Козлов В. А.**). Цо 600 гектар кхан хIара гектара тIара 164 центнер коартолаш яьхай, планагIа — 140, социалистически декхарегIа — 150 центнер яккха йоагIаш.

Баьцадаараш дахарaи кийчдарaи

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Урус-Мартановски районa «Солнечный» совхоза. Цо 777 гектар кхан хIара гектара тIара 199 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 132, социалистически декхарегIа 135 центнер даха доагIаш. Пачхаьалкхенга уж дохкара план кхочашъяьй 140 процент;

Ачхой-Мартановски районa «Новосельский» совхоза. Цо 372 гектар кхан хIара гектара тIара 200,5 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 151,2, социалистически декхарегIа 162,4 центнер даха доагIаш. Пачхаьалкхенга уж дохкара план кхочашъяьй 136,2 процент;

Сунженски районa «Ассиновский» совхоза. Цо 735 гектар кхан хIара гектара тIара 218 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 210, социалистически декхарегIа — 215 центнер даха доагIаш. Пачхаьалкхенга уж дохкара план кхочашъяьй 103 процент.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка [illegible]

механизированни отрядашта (бригадашта), звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка:

Ачхой-Мартановски районa «Новосельский» совхоза бригадана (бригадир — **Тепсуркаев М.**). Цо 34 гектар кхан хIара гектара тIара 364,9 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 170, социалистически декхарегIа—190 центнер даха доагIаш.

800 сом ахчан премн:

Ачхой-Мартановски районa «Урожайный» совхоза звенона (звеньевой—**Диков С. В.**). Цо 52 гектар кхан хIара гектара тIара 339 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 182, социалистически декхарегIа — 193 центнер даха доагIаш;

Урус-Мартановски районa «Солнечный» совхоза бригадана (бригадир — **Дукаев Я.**). Цо 43 гектар кхан хIара гектара тIара 281 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа—186, социалистически декхарегIа — 190 центнер даха доагIаш.

300 сом ахчан премн:

Ачхой-Мартановски районa «Урожайный» совхоза бригадана (бригадир — **Эзаев С.С.**). Цо 53 гектар кхан хIара гектара тIара 275 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа — 177, социалистически декхарегIа — 187 центнер даха доагIаш;

Урус-Мартановски районa «Солнечный» совхоза бригадана (бригадир — **Умалатова З.**). Цо 60 гектар кхан хIара гектара тIара 261 центнер баьцадаараш даьхад, планагIа—199, социалистически декхарегIа — 145 центнер даха доагIаш.

Комсаш яхари кийчъяри

Комсаш дукхагIа яхаран кийчъяран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Наурски районa «Советская Россия» яхача совхоза. Цо 927 гектар бешара хIара гектара тIара 55,1 центнер комсаш яьхай, планагIа — 54,4, социалистически декхарегIа—55,4 центнер яха йоагIаш. Пачхаьалкхенга уж йохкара план кхочашъяьй 101 процент.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка

бригадашта, звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка:

Гудермесски районa «Новогрозненский» совхоза бригадана (бригадир — **Насуханов Б.**). Цо 52 гектар бешара хIара гектара тIара 94,8 центнер комсаш яьхай, планагIа — 72, социалистически декхарегIа — 76 центнер яха йоагIаш.

800 сом ахчан премн:

Гудермесски районa «Новогрозненский» совхоза № 5 йолча бригадана (бригадир — **Махадиев М.**). Цо 47 гектар бешара хIара гектара тIара 93 центнер комсаш яьхай, планагIа — 72, социалистически декхарегIа — 75,5 центнер яккха йоагIаш;

Наурски районa «Калиновский» совхоза бригадана (бригадир — **Алибеков К. Н.**). Цо 73 гектар бешара хIара гектара тIара 77,3 центнер комсаш яьхай, планагIа — 54,8, социалистически декхарегIа — 56,9 центнер яккха йоагIаш.

500 сом ахчан премн:

Наурски районa Кирова цIерагIча совхоза звенона (звеньевой — **Полищук Р.**). Цо 57 гектар бешара хIара гектара тIара 75,4 центнер комсаш яьхай, планагIа — 62, социалистически декхарегIа — 64,9 центнер яккха йоагIаш;

Гудермесски районa «Новогрозненский» совхоза № 4 йолча бригадана (бригадир—**Демильханова С.**). Цо 44 гектар бешара хIара гектара тIара 71,7 центнер комсаш яьхай, планагIа — 70, социалистически декхарегIа — 71,1 центнер яккха йоагIача.

Тхьамка даккхари кийчдари

Тхьамка даккхаран кийчдаран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Ножай-Юртовски районa,

Цо 1220 гектар кхан хIара гектара тIара 27,5 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 18,6, социалистически декхарегIа — 25 центнер яха йоагIаш. Пачхаьалкхенга уж йохкара план 153 процент кхочашъяьй;

Ножай-Юртовски районa Ю. А. Гагарина цIерагIча колхоза. Цо 160 гектар кхан хIара гектара тIара 32 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 22, социалистически декхарегIа — 23 центнер яха йоагIаш;

Веденски районa С. Орджоникидзе цIерагIча колхоза. Цо 90 гектар кхан хIара гектара тIара 24,4 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 14,4, социалистически декхарегIа — 15 центнер яха йоагIаш. Уж кийчъяр план кхочашъяьй 164 процент.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка хьожаяьй

бригадашта, звеньяшта:
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха [illegible]

Ножай-Юртовски районa Ю. А. Гагарина цIерагIча колхоза бригадана (бригадир — **Джайнабаев Х.**). Цо 38 гектар кхан хIара гектара тIара 54,3 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 25, социалистически декхарегIа — 27 центнер яха йоагIаш.

800 сом ахчан премн:

Ножай-Юртовски районa А. Шерипова цIерагIча колхоза бригадана (бригадир — **Мудушев С.-С.**). Цо 21,8 гектар кхан хIара гектара тIара 48,2 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 26, социалистически декхарегIа — 32 центнер яха йоагIаш;

Ножай-Юртовски районa А. Шерипова цIерагIча колхоза бригадана (бригадир — **Силиев Н.**). Цо 43,5 гектар кхан хIара гектара тIара 43,7 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 26, социалистически декхарегIа — 32 центнер яха йоагIаш.

500 сом ахчан премн:

Веденски районa С. Орджоникидзе цIерагIча колхоза звенона (звеньевая — **Эдисултанова З.**). Цо 10 гектар кхан хIара гектара тIара 36 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 14,4, социалистически декхарегIа — 16,5 центнер яха йоагIаш;

Веденски районa С. Орджоникидзе цIерагIча колхоза бригадана (бригадир — **Исмаилова Т.**). Цо 20 гектар кхан хIара гектара тIара 35,4 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 14,4, социалистически декхарегIа — 15 центнер яха йоагIаш;

Веденски районa XXII партсъезда цIерагIча колхоза звенона (звеньевая—**Залимханова Н.**). Цо 16 гектар кхан хIара гектара тIара 30,8 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 12,3, социалистически декхарегIа — 13 центнер яха йоагIаш;

Веденски районa В. И. Ленина цIерагIча колхоза звенона (звеньевая—**Алиева З.**). Цо 7 гектар кхан хIара гектара тIара 30,4 центнер тхьамка лордаш яьхай, планагIа — 12,3, социалистически декхарегIа — 16 центнер яха йоагIаш.

Сом баккхари кийчбари

Сом дукхагIа баккхаран пачхаьалкхенга бохкаран делаьча социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома Сийлен грамота еннай:

Сунженски районa «Ассиновский» совхоза. Цо 135 гектар бешара хIара гектара тIара 281 центнер сом баьккхаб, планагIа — 207, социалистически декхарегIа 220 центнер баккха боагIаш. Пачхаьалкхенга бехкаб 3790 тонн, план 2800 тонн йолаш;

Наурски районa Наурски плодопитомнически совхоза. Цо 61 гектар бешара хIара гектара тIара 262 центнер сом баьккхаб, планагIа — 165, социалистически декхарегIа — 174 центнер баккха боагIаш. ПланагIа бохка боагIар — 1000, социалистически декхарегIа — 1050 тонн болаш пачхаьалкхенга бехкаб 1716 тонн сом.

Социалистически яхье котъьынар а лаьрхIа ахчан премеш, аргIагIа йоацаш «Жигули» яха автомашина йохка

бригадашта, [illegible]
1000 сом ахчан премн, аргIагIа йоацаш цхьа «Жигули» яха автомашина йохка:

Ачхой-Мартановски районa «Орджоникидзевский» совхоза бригадана (бригадир — **Гончаренко В. А.**). Цо 28 гектар бешара хIара гектара тIара 353 центнер сом баьккхаб, планагIа — 179, социалистически декхарегIа — 214 центнер баккха боагIаш.

800 сом ахчан премн:

Наурски районa Наурски [illegible] **звенона** (звеньевая—**Гурова Н. Т.**). Цо 21 гектар бешара хIара гектара тIара 258 центнер сом баьккхаб, планагIа — 165, социалистически декхарегIа — 174 центнер баккха боагIаш;

Ачхой-Мартановски районa «Новосельский» совхоза бригадана (бригадир — **Темуев М.**). Цо 543 гектар бешара хIара гектара тIара 249 центнер сом баьккхаб, планагIа — 141, социалистически декхарегIа— 146 центнер баккха боагIаш.

500 сом ахчан премн:

Наурски районa Наурски плодопитомнически совхоза бригадана (бригадир — **Олейник Н. Г.**). Цо 22,5 гектар бешара хIара гектара тIара 243 центнер сом баьккхаб, планагIа — 165, социалистически декхарегIа — 174 центнер баккха боагIаш;

Шалински районa «Южный» совхоза бригадана (бригадир—**Ильяев Х.**). Цо 53 гектар бешара хIара гектара тIара 177,8 центнер сом баьккхаб, планагIа — 93,6, социалистически декхарегIа — 130,2 центнер баккха боагIаш.

Призови моттигаш яьха районаш, боахамаш, бригадаш, механизировании отрядаш, звеньяш республиканскин районни газеташ тIа чIоагIдаьча Сийлен улга тIа йоах.

СУРТАШ ТIА: аьрдехьа — Назрановски районa «Экажевский» совхоза коартолаш кхееш йола звено звеньевой Аушев Юсуп; юккъе — Сунженски районa «Путь к коммунизму» [illegible]; уж ба яхье хьалхалатташ вовтехьа — «Назрановский» совхоза Нисар-Кертерча ферма скотник Берикхоев Ахм, бригадир Лолиев Iаслт.

Дезала кхуврч

Дукхачча шерашкахь хьалхалахьарсаган тайп-тайпанарча моттигашка шоферадхо болх беш хьавоагIа Плиев Махьмада Анти. Укх тIеххьарча шерашка «Чечингстройтранс» автотранспортни объединене болх беш ва из. ХIаьта шийбалха тIа санна дика кайпал цун дезала кхетам хуча а.

Барттайна, хоза, шоай дезалга дешийтам, укх кхийна хьалхьоча диза дакьо йоацаш хургболаш хьалхабеш боахк Антина цун цIеннана Насыхана.

СУРТА ТIА: Плиевгiар дезал.

И. ПЛИЕВА сурт.

Каралаьцачоа тешаме болаш

ХIара шийнъахьегама ди боккхача безамца дIадоладу Бекова Азас «Красный молот» яхача завода столове. ЗIамига йолча хана дани двар кийчдеш нанна гIо де безам болаш хулар Аза. Нанас безамца каст-каста хьехар цунна шийна ховр. «Аза, дика чам болаш хул-кх Iа кийчдаь даар, бакъахьа я хьо повар хилча», — оалар. КIаьдъеппа балхара нана цIаеча дог гIоадоаккхаш хулар хоза кийчдаь латта истол.

Школа йистеяьккхача 15-гIча профессионально-технически училище деша яхар Аза, на тIехдика чакх а яьккхе 40-ча столова балха йода. Шийпрофессицара беаи чIоагIбе, говзал лаккхьегIо дир цунна коллективо.

Массехк шу хьалха вай республика столице чакхйоаккхаш яр къонача повари конкурс. Конкурсе хьалхара моттиг хьожайир къонача повара Бекова Азайна. Дего къоабаддаь каралаьца гIулакх дега тоам беш, ше беш бола болх наха эшилга хоаш из хиларах вIаштIехьдоалар толамаш даьа. Цу безамо гIо ду цунна Орджоникидзерча торгови техникума «Общепита технологи» яхача отделене деша отта а. Аза я «цхьайтталагIча пятилетка ударник», яха сий дола знак лелаеш, хIаьта дукха йоацаш парте мугIарашка дIайийай Аза, «Красный молот» завода болхлоашта кхача кийчбеча 43-ча столовена кулгалде хьожаяьй. Атта дац болх а дешар а цхьана дIадахьа, бакъда, Азайдика вIаштIехьдоал уж шиъ гIулакх цхьана леладе.

Боккха доаркIам болаш гIулакх да къонача шерашка къахьегамцара безам чIоагIбар, къахьегамца шийсий даккхар. Къахьегама тIера йолаш, хIара шу ме доал шийговзал лаккхьеш йолга хьахьеккар Азас дукха ха йоацаш шоай треста столовей болхлошта юкъе дIайихьача повари конкурсе юха а призовой моттиг яьккарца.

Даши а Азайга цун балхах, лаьца хетташ, хьона санна дукхаеза професси харжаргья аз, яхаш хинна йиша Зина, дукхагIча даьнье нанас аларах Грозненски кооперативни техникуме деша йода. Бакъда, даим гIо де тIера хулар из шийнанна цо барзкъа тегача хана.

—Iа тегаш йола коч хиттетийтача хозагIа хургъяр-их аьле дIахьожар, цхьа шийтайпара хоза маха бихьача санна, эргаишкка. фасон тIайола сурт.

Чакхъяьккхар Зинас техникум, цо ше а цIагIарчар а кхетадора Зинайна из болх ца безилга, — Дего къоабал ца бу болх бе хала да, — аьлар Азас а, — барзакъа тега хьай безам бале, хьанна еза хьо хьай фу хул. Быта ЦIагIа йолча моделироване цехе балха йода Зина. Цига кулгалхочо Антипина Татьяна Анатольевнас гIо деш болх бе йолаелча, кIоаргагIа кхийттар Зина шийна из професси езилгах. Шера болх бечул тIехьагIа Грознерча 26-ча профессионально-технически училище дешаш я Зина. Азас санна доаххал деш дувц цо цIагIа шийучилищерча вахарах, шийна дагалаттачох. Дешара совгIа, Зинай дика вIаштIехьдоал художественни школе аха. модельер хила, из сона чIоагIа эшаш да, оал цо. хIаьта вайнаьха, кхычча къаьмий халхарашцара безам боккха хиларца «Красный молот» яхача завода культура ЦIен «Меридиан» яхача эстрадни ансамбле дакъа лоацаш я из зIамагIа йолча йишийна Розайца.

— Мишта вIаштIехьдоал хьа миттта дукха гIулакхаш цхьана леладе, — Азас аьлча, Зинас оал:

— Хьай гIулакх дезаш йолча хьона а хала мича хетт общественни болх бен дешеж, коллективо кулгалде а. Мишта сай хургйола професси езарца, из дикагIа Iомаьра сона эшаш да аз мел дер. Миштта кийсса никъ хIаллаьца шоашта деза гIулакх деш ба йижарий. Уж шиъа хургболаш боагIа кхетам бейна, кийсача новкъа дIаийобаьр я Грознерча модай ЦIагIа 1969-ча шера деша мастер йолаш къахьегаш хьайоагIа цар нана Удлина Фурзет. Цун берага тайп-тайпарча сагIорахьаре санкетам болаш: музыка, литература, къахьегам безаш да. ТIехьа да а воацаш йисача Фурзета дика дешаш кхиийнад миттта дика дезал хьалкхебе. Балхара чубаьхкача а цхьаццa цIагIа, ара де дезаш дар хьадеш хул уж. Бекоагiар дезал шоашкара гIалаташ ца гойташ массарна дукха безийташ хьайоагIа.

Х. ТАТИЕВА.

ХIАРАНЕ ШИЙ МОТТИГ ЦА КХЕТАЙИЧА...

Шийх, шийвахара кхелахлаьца дуйца этто дац. Ма лоргхIара из дIакийсьехка из хилча хIаьта а.

Са дуйца безам ба сай вахарах лаьца. Цхьа тIаьхьа шу хьалхо лорда дезал хьекхолла вIашагIкхийтар сон Мухарбики. Юкхьанца дешз хоза тхоай декхараш кхета а деш дахаш дар тхо. Айса балхара хьа мел йица алахи а маранага дIа а луш, цун нуранийца мара хIаьта а ца лемадеш хьадоагIаш долча тха даI, шиъ, кхоъ яхар ше бераш хьахилар. Цунна цхьана тхоай берий йоакхо яра тхона хьалхашка латта декхараш дукхагIа хилар.

МассагIа найсу вахара, хьай дезал а болаш Iохайнечул тIехьагIа, марианна дага ца йоалаш де дезаш а, дукхьал Iайхен цIендаси къоастаде дезаш а.

Из мегацар са марнакин, «Оапош дем мел дар сога гIоала мара де йоп яц», — йоалар. ХIаьта Iа хьаттача, дикка даргдоацаш дола цхьадараш дайта раьза хилацар.

Дани сона хьахозаш хилар «Хьо лаьхкай хьайга аз аьнар дича, ахча а, додар а, доагIар а сога гIоала мара гIулахх дац хьа леладе. Ше хIаьа а кIендан цIенанел дац» яхаш дар.

Маьре яха итт шу деьлча а цIенкна ца хилча, сонай хац хьалсагах цIенкана мало хургья.

Тиьоара хьалха, епача хана, бераш кагагIа долча хани дайта дале а, сога тIехь-тIехьагIа доалацар сайх цу фусине сет ца лоаргIам хилар.

ХIаьта Мухарбика массенйолча хIамакна юстара хиттар. «Са нана ма йий из, цо яхар, фукнагIа дале а, ца дика дергда», — йоахар цо.

Дани бахьан бола бала кIорда а бакь со сай бераш а йица дIаяхар цигара. ХIаьта ала деза, Мухарбика йоалаь хьо шиш сесаг а цIахийтай цар.

Аз дика кхетаду, да тIехьа воацаш бераш кхеде атта доацалга. Са кхо бер хIаьз доккхий хилад. Миттта дика хов сона хIара сага ше-шийвахар долга а, цу вахаре ваькъахо [illegible] а.

Се а кIаххарьякхсад аз бахка. ТIаьхьенкаьа юхахьежача тхоай дезал да бохийтара де йиш мел яр дерийхьогI аз, аьле дагадох. ХIаьта Мухарбика лаьцача вон-цех газет деккарашка шоашта хетар аьлча а вIашагIкхийта дезал тхо санна ца бехача а бакъахьа хетар сона.

Н. ЛИЗА.

Эггара зIамагIйола йоI

Цхьан нахье [illegible] вовраI йоIи.

Цхьа, гаьнa вазача воIага са а тесса, из волча яхай йоккха сег. Тоьал ха аьннечул тIехьагIа цIеннай из. КоанеIаргIе чу хьовлай ахалехьа, ши-ше хьалхаьле гIертаг, цунна гонахьа хьойзаб хьамсаре мехкарий.

— Зизо малха зIанаpашка сатувсаш санна, аз сатийсад хьога, — аьннад йоккхагIа йолча йоIе.

— Iимерца, деттача дийнахье доаьадеинача вайтта догIа тIадамга дог доадаш санна, со хьийлхай хьога, — йаст доакъай шоллагIьар.

Аьннад кхоалагIчо:

— Хьазилга хIорш наьнга цIувзаш санна, хьо йоаца ка елзаш яьккхай аз.

— Зизе доацаш наькара мохана санна, хала яр сона хьо йоацаш яьккха ха, — кийнхад йиьлагIчунга.

— Са хулача хана беца тIедоаа тхир гуш санна, цхьа бийсе дIаяхац хьо гIеная сона ца гуш, — аьннад пхалагIчо.

— Новцlолг боаний бешаге яьккаш санна, со хьийхай хьога, — хоададаьд йиаарий кьаьнал ялхагIчо.

ХIаьта цхьа дош ца оалаш, шорттига наьна когаш тIера маьчиш Iо а яьха, цун когаш бейне дIаяттай эггара зIамагIа йола йоI.

ДIахьадьар М. ЦУРОВ.

Поэзе дунен тIа

Вовзийта веза гIалгIай поэт ОЗИЕВ САЛМАНА творчествоцa юкъе нартера моттиг дIалоац вай нартах. Дахье дукхазарах, машар дорабарах йоцча гоалла. Оаш шоатах цу толлах бонто мордиа стохата.

...

Сий дола хьалхле

Къахьегам аттача боаккхаш,
Адам парг1ата а доаккхаш,
Йола говзал ерайоагIоле
Хьалхле даим вайга я.
Леьттан, лоаман гаьз вее а,
Форда бух тоахам бале а,
Сигавен лоахалца дале а,
Хьалхле вайга йоаш да.

Вай Гагарин хиошеца,
Вай Iиллаш хиавьебене,
Вай говзал а хиннеца,
Космос йовзаргьацар мела.
ТIама дов мел дола гергаш
ДIа а доахаш, тIама марзаш
Тедаш, машаргахьа дерзош
Тоаду вай воай халкъа вахар.

Дика мел долчунна хьалхле
Лелош, кагьаш вочун духьа,
Халкъа кхоллаш гIоза
тIаьхье,
Даиман хьадоагIа вай.
Махка сийне лакхахар,
ПаргIатон никъ сийрдабаар,
ТIемаш машар хьалхабаар —
Из я сийлахь хьалхле вай.

Машар кхайкош массанехьа,
Вахар дерзош ирзагахьа,
Сердалонга никъ
дIабахьа —
Халкъьашта вай хьалхадоах.
Вай парте никъ нийса
лоаргIаш,
Машаре байракх хьалхлоацаш,
ЦIена басаш баша доацаш,
Дунен халкъаша гIо боах.

Машар кхайкхабарел сийлахь
Йолаш хьалхле цхьаккхаза яц.
Из вай махко хIара дийнахь
Кхайкхабенга лаьгIнуш дац.

•

Машар беза массанена

Ана юза соцца йоале
Са-белгало
«Массаза а машар хилба
Адамашта!» — яхаш, боал.
Iуйран фаца хьо хьалбоалe
Сийрда малх а
«Халкъаш машар болаш
хилде!» —
Яхаш, машар кхайкош боал.

Дийна мел долча хIамана:
Адамашта,
Оанзарашта, оалхазарашта
Вахар дукха дезаш хул.
ХIара вахар дезачунна,
Цун мах боезаш,
Маьрша даха безам болаш,
Даим машар дог тIа ула.

Машар болча вахар-лелар
Массаза а
Ирса долаш хул,
соадоахкам
Беркат, безам, гIозале.
БIаргаш — сийрда, юкъ
тIа — белар
Долаш хул нах,
ГIайгIа йоацаш хоза бах уж,
Барттайнача дезале.

Ши доалахо вIаши вовзийте
МегIа хилча, —
Нана гоама бе цар эгIаш,—
«Цардар вахар даш!» —
ма оал.
(ХьагI Iаьрнача хиве
ньойлие!)
Малла чIоагIа къахьега а,
Нана юкъе барт ца хула,
Хьа мел доаоа
Беркат, ирза гаьна доал.

Пачхьалкхаш цоайле
машар
Болаш хилча,
Мехкий рузкъа
алсамдоаккхаш,
Дерриг халкъаш гIоза доал.
Машаре лу ирза, вахар.
Халкъий воаллал
Дехкар-дехка сов а
доаккхаш,
Халкъаш лоргаду тIемаш.

Нагахь тIемца безам болаш
Цхьаццa Iоедал
УрагIахуссалуш нийслойя,
Йовзийт цунна тIехьале.
ТIама цIи дIайоазаргйолаш,
Дунен тIера
Дерриг халкъаш
саргIадьаьна,
Ерга цунна дуьхьала.

•

Лоамий васкет

Хьо Даймехка сийде
воалле,
Тха сийделахь
Тхо ба хьона
Хьо вахь, кхеваь хье
Даьй-махк.
Бакъда, нагахь «Даьхе» оаше,
Кхетаделахь,
Из ба хьона
Деррига зийнаьй мохк.

Цудухь Деьхен сийде деза,
МоастагIчунна
Лоро еза.
Цунна вахар хетаде.
Цунна ла Iа дега безам
БIаргий лирах
Тара я из —
Из лир сенна лоров.

Дахье ма йий хьона деш
лир,
Йоахо ши хьо
Хьалхзвер а
Iалашвер а из на йоI.
Из я хазар ирзе дар.
Тха васкетах
Дан де Iа
Сийлахь йолчо Дехьен сий.

Кхоана 80 шу дуз берашта Iалаьмате дукха везаш йола яздархо Аркадий Павлович Гайдар ваь. ХIаьта Грозне цун цIи тилла берий библиотека я. Библиотека болхлоша боккха болх чакхбоах берий тернам книжкашта тIаозара, цар санхетам лакхбара тIабарзабаь.

Шоай болх чIоагIа хьархIа лелабеш, бераш дукха дезаш ба методист Сайдумова Зулай, йоккхагIйола библиотекарь Энакиева Тамара.

ХIанз библиотеке я А. П. Гайдара юбилейни хетаь выставка. Бераш боккхача безамца ух библиотеке цу выставкага хьажа е шоашта везавеннача йоазонхочун вахарах, кхолламах дар кIоаргагIа довза а.

СУРТА ТIА: методист З. Сайдумова йоккхагIа йола библиотекарь Т. Энакиева (уралаттар) выставках обзор-беседа еш ба дешархоаца.

И. ПЛИЕВА сурт.

Цlеча уголокашка хьожаш

Къахьегамхой йоакхо кIезига ю

Маша лоха ца болийташ унахцIена долаш хьайбаш Iангара дахара беррига шоай тернам тIабахийта къахьегаш ба хIанз фермай болхлой. На гIулакх толаме чакхдоаккхилга тайша да наьха къахьегама а салаIара а хьалаш вIаштIехьдахарех. Цу дешашта мишта йоакхо ю хьожаш хилар тхо укх деношка Советски района цхьаццадолча боахамашка.

Мукъаболаш дукхагIа йола ха Iай цIеча уголокашка салоIаш йоакх хьайбаш леладераша. Цу гIуланкха уж мел дика кийчъяй хьежар хьалхарча аргIагIа.

«Альпийский» совхоза Дай яхача юртарча ферма цIеча уголоне тхо дIачудаьлча, садаккха йиш йоацаш кIур латтар. Вахьан — ошик еха хилар.

— ХIама ца чудаьккадар тхо укх цIагIа. Ванъди, шоана гучча тайпара, паргIатта салаIа а дагIа а йиш йолаш дац. Укхаза латта истол цхьан хана совхоза конторера арахьессачул тIехьагIа хьадена оттадаьд оаха. Дац гIавдаш. Турба ехандаь кIур бу пишно. ЛерттIа кизгаш тохаза да кораш, — йоах скотника Гехиев Iаддаде.

Хьалхашка латта декхараш толаме кхоачашдара хьайбаш леладерашта юкъе социалистически ях йоаркаьлга хьахьохкаш хIама дац. Телевизорах-м дуйца эшаш дацар, яц укхаза радиоприемник, газеташи журналаши къаьле [illegible].

Цу гIулiакхаша къаьхта хьахьохк наьха балха хьалаш вIаштIехьдахара партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша укхаза кIезига йоакхо елта.

Соахие а цул хьалхарча шерашка а геттара во яр ХХ партсъезда цIерагIча колхоза цIе уголок. Цун помещени товергья, чура дика вIаштIехьйоаккхаргья, яхаш дуйц колхоза кулгалхоша хIара шера. Цхьабакъда, хурцалуш хIама дац. Тхо цу боахаме хиннача дийнахьа чIега теха дIаягьайла яр из. Коравахар тхоьа дIоагIа дола сег. Тамаш е езаш дацар из. Хьанна лов чухьа цхьаккха хIама йоецаш ясса латта цIе уголок хьахьокха?

«Ленинский путь» совхоза хьайбаш леладу ферме цIе уголок. Укхаза тхона бIаргадайнар кхы тайпара сурт дар. Хоза кийчъяй соахка капитально тоаяь цун помещени. Укх шера хьалхашка латта малагIа декхараш да хьахьокхаш кердаьнкха я гойтара агитаци. ДикагIа гургйолча моттиге хьалтеха доал ферма коллектива социалистически декхараш тIаяхадаь планат, ферма балха графики, Iаи завалахьа хьайбаш кхабара рацион. Укхаза чакхйоаха мероприятеш дIаязъеш журнал да, и. кх. дI. Цlеча уголокашка хьамара районе чакхйоаккхача конкурса цу ферме йолчо дика моттиг йоаккхаргхилар ховлуш да хIанзе а.

Хьайбашта доал деш шийлача лийначул тIехьагIа чу а вахa вохьала, салаIа моттиг ца хилча лерттIа шийбалха декхараш кхоачашде безам хургбац наьха. Из кхета а деш, «Ленинский путь» колхозе санна вIаштIехьъяха еза фермера цIе уголокаш лакхе бийцача Iаш боахаме а. На болх ма хуала сихагIа [illegible].

[illegible]

+ СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ + СПОРТ

ГРОЗНЕНЦИЙ КОТАЛО

Оаха хьалха хоам баь ма хиллара М. Д. Миллионщикова цIерагIча мехкдаьтта института спорта Двореце хилар «Динамо» яхача ДСО Россовета боксал йола чемпионат.

Яьааш чакхъяьнинай, белгалбаьннаб командии зачете а къаьст-къаьстача спортсменашта юкъе а толаш хинараш. ЦIаккха ца хиннача тайпара дика нийчо лаьр цу чемпионатага грозненцаша. Цудухьа Томскера, Иркутскера, Якутскера, Тамбовера, Липецкера, кхыча гороашкарча командаел кот а йоалаш хьалхара моттиг лаьцар вай мехкахой команда.

Дика толамаш дахарах, вIалла ца эшаш хьабехкарах яха чемпионаш хилар къаьст-къаьстача Грознерча боксерех. Царех ва эггара хьалха цIи яххa езаш вола, тIехдика говзал, опыт йола Арустамов Сергей, миттта хьалхара моттигаш яьхар грозненцаша Гучигов Альберта, Саркисьян Роберта, Басултанов Апте.

С. АРЧАКОВ.

ФЕ ХИЛА

Наьнаш вIашагIхетача моттигашка транспортни средствай водителаша аварешь еш моттигаш каст-каста нийслу. Автотранспорт дукха хиларга хьежжа уж тайпа моттигаш йолча городе, кхычахьа светофораш е наькъа тIа лелара бокъоаш йовзийташ йола знакаш йогI.

Цхьабакъда, цхьабола водителаш светофора, знакий дукха теркам ца а беш перекресташ тIа бувл, на бехьан долаш аварешь хул. Заводской районе Победа цIерагIча проспекта тIара Комсомольски улицагIа чуверзаш цхьоалагIча пассажирски автотранспортни предприяте автобуса водителa Х. Хамидова Iотlехъялийтаяц йоаккхача скоростагIа йоагIа «Жигули». Цу чу хьалхашка ваьгIа пассажирa водители байнаб. тIехьашка ваьгIа шиъ хала хьале во[illegible].

Таксопарка автобуса тIа ваьгIача водителa Х. Накаева бехкагIа Ханкальскаи Магнитогорскаи улицаш вIашагIхетача перекрестка тIа авари хиннай, автобус тIаккхийттай УАЗ-452 яхача автомашина, шиъ сага чов наш яьй.

Наурски районе бувзама автобаза грузовика водителa З. В. Теснева Кизляр — Моздок — Ленина цIерагIа винсовхоз яхача наькъий перекрестка тIа трактора тIатехай машина. Из а бол[illegible].

Щелковской районе Моздок — Кизляр яхача новкъа Червленная станица гIум йоаккхача карьера юкъе соц сиха лаллараx Аллатове вахача Д. И. Манжосова «Жигули» тIатехай «Краза». Жигуле чу ваьгIача пхеннех виъ саг човаш хинна больнице кхаьчаб.

19 январe сецца ГАИ болхлоша дIакъайладар городе чудоагIа деррига наькъаш. Пачхьалкхен автотранспорт гараже ца а уттаеш цIагIа лелайой хьажа дагахьа еш рейд яр на: Автомашинашка цIагIа бийса а янжийта балха боагIаш бар: «ЧИВС-а» АТХ водитель П. У. Хатуев, ПАП-5 водитель Ш. Л. Вечиев, «Чечингсельстрой» водитель С. С. Эльдиев, «Чечингколхозстрой» водитель А. Х. Сусаев, «Птицепром» тресте водитель Хабуев, кхыбараш. Верригаш а 50 водитель хилар. Царна массарна боагIаш бола административни бехк баьб.

ДIайахача кIирагIа, (12—18 январe), НГIАССР наькъашка 14 авари яьй. 4 саг ва а кувш, 17 саг лаза а ваь.

НГIАССР МВД ГАИ.

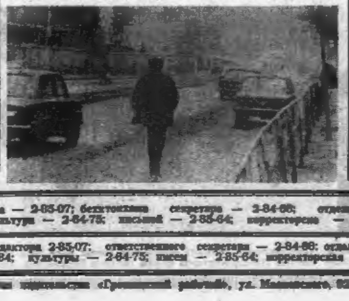

САЛОIАЧА ДЕНОШКА

21 ЯНВАРЬ

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 8.00. «Уахкцlенон» группа занятеш. 10.00. Болх беш я ловзаш йола автоматаш. 19.00. Болх беш я «ВIашагIхетар» яха дискоклуб.

Химикий культура Дворец. 17.00. «СССР Конституци — халкъо доал дарах йола ленински принципаш кхоачашъяр». 18.00. Болх беш я «Къонача дезала» клуб. Тема: «Советски вачхаьалкхенера дезала доархIам».

«Красный молот» культура Дворец. 19.00. Болх беш я «Фотограф» яха дискоклуб.

П. Анисимова цIерагIа НГНПЗ клуб. 11.00. Киноутренник: «Ленин дагавоагIа бIаьстан Iуйренашта». 18.00. 20.00. Художественни фильм «Орел е решка».

Пролетари культура Дворец. 14.00. Болх беш я «Юный юрист» яха клуб. Тема: «ЦIагIен общественни хара норменаш». 18.00. Болх беш я дискоклуб.

22 ЯНВАРЬ

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 10.00. Болх беш я ловзаш йола автоматаш. 11.00. «Фаьлгий таманийн дунен тIа» яха киноклуб. 15.00. «Ильича образ тхона йицлац» яхача кинони выставка обзор. 19.00. Болх беш я «ВIашагIхетар» яха дискоклуб.

Химикий культура Дворец. 11.00. Фаьлг болчай кинокийсьбар. 14.00. Баскетболах йола спортивни цхьаш. 18.00. «Наьна мехка гIолла» кинообозрени. 19.00. Эстрадни илли мукъамий сайре.

Редактор О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

21 ЯНВАРЬ
II ПРОГРАММА

14.00 — «Революци йода меиша». Документальни фильм.
15.45 — Ерригача парте гIулакх.
16.30 — Дезала педагогика. «Къахьегамо кхетам лун школа [illegible] реформе».
16.50 — Мультфильм.
18.00 — «Нохч-ГIалгIайчоа дер».

22 ЯНВАРЬ
II ПРОГРАММА

19.05 — «Нохч-ГIалгIайчоа дер».
19.25 — «Зама. Болх. Моралы».
19.55 — Документальни фильм.
20.05 — «Бийса даьлаьа хийла шуш, бераш!».
20.25 — «Актерийн романса». М. Давлетмирзаев.

РАДИО

21 ЯНВАРЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
6.55 — Хоамаш. Хоттамаш бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.23 — «Сердало» газета обзор.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.35 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.38 — Музыкальни антракт (гIалгIай меттала).
10.15 — «Керда Iаьдалаш — лакхаре» (нохчий меттала).
10.35 — Реклама (эрсий меттала).
11.00 — «Къонала» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
11.30 — «Ленина сурт». Композици (эрсий меттала).
12.40 — «Машара дуьне мьоккам леаттабар — кIарене гIулакх». Беседа (нохчий меттала).
13.00 — Хорманашта конца-доккаш. «Дунен тIа эггара демократичнагIа яр» (гIалгIай меттала).
15.15 — М. Чулаев. «Ленина вейца». Кадей цхьа.
16.00 — «Музыкальни почта» (гIалгIай меттала).

УКВ

17.00 — «Сийлахь - вождера Ленина». Литературни композици.
17.57 — «Ленина наькъаца» яха кантата.
18.26 — У. Бексултанов. «Советий Iаьдала тIаьхье» яха симфони.

22 ЯНВАРЬ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттала).
7.35 — Хоамаш. Хоттамаш бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — «Шоана каза хиче ширараш» (эрсий меттала).
11.20 — Къинаден музыкальни программа (эрсий меттала).
16.00 — «Школьный глобус» яха радиовыпуск (эрсий меттала).
16.30 — «Къона тIаьхье» (нохчий меттала).
18.00 — «Ашаранцa детта-гIаш дахчарна» яха концерт (нохчий меттала).

УКВ

17.00 — В. Гроссман. «Хапп Дана дийна ду».
18.45 — «Са наьнара Дальпина» яха концерт.

23 ЯНВАРЬ

6.40 — «Юртара вахар» (гIалгIай меттала).
6.50 — Хоамаш. Хоттамаш бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.18 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.21 — «Автоинспектора беш. летень» (гIалгIай меттала).
8.31 — Iуйранарa концерт (гIалгIай меттала).
9.15 — «Керттера дар — беррига низ дIалуш къалдегар» (гIалгIай меттала).
9.30 — Музыка (гIалгIай меттала).
9.45 — Хорманашта нийсадоккхаш «Советски сапарна» (нохчий меттала).
10.00 — Передачай программа. Хоттамах бола хоам (эрсий меттала).
10.01 — Микрофона хьалха Нохч-ГIалгIай радиои телевидени инструментальни ансамбли солисташ (нохчий меттала).
10.25 — «Лай тIера цIе хиэш». Ш. Окуева роман вагIамаш (нохчий меттала).
10.40 — «Халхар» монтаж бола беш я» (гIалгIай меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала).
18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
18.20 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).
18.30 — Реклама (эрсий меттала).
18.35 — «Нагурнай» яха радиовыпуск (нохчий меттала).

УКВ

17.00 — «Пачхьалкха музыкальни» яха Римский - Корсакова опера.
18.30 — Нохч-ГIалгIай музыка концерт.

Хоттамаш

Тахан республике гIолла Грозне моркаш а йолаш, йоачан а йоаццаш, малхбузехьара секунде 0—5 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилаи фегара температура республике 2—7, Грозне 4—6 градус йоахал йолаш хилаи тарлу.

Кхоанеи ломмен моркаш а йолаш, йоачан а йоаццаш, цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 2—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилаи фегара температура бийсана —4 —9, дийнахьа —2 +3 градус йоалаш хилаи тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редакторa заместителa — 2-85-07; жаьаптхочун секретаря — 2-84-86; отделаш: партийни вахара — 2-54-04; промышленностин транспортни — 2-65-01; юрта балхама — 2-47-84; культура — 2-64-75; кехатий — 2-85-64; корректорaни — 2-86-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-86; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-86-88.

Газет арадувл шинарел, ерел, шоаттен деношка

СФ05023. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 285.